

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 6. júna 2025

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXVIII. - Číslo 6

6 MHD zdrazela

Nový počet tarifných zón aj ceny lístkov. V integrovanom dopravnom systéme nastali zmeny, s ktorými musíte počítať.

10 Ďalší prísľub nemocnice

Dlhé roky sa hovorilo o dokončení nemocnice v lokalite Rázsochy a pred pár mesiacmi zas vláda odobrila výstavbu v Ružinove. Napokon je však všetko inak - nová národná nemocnica má vyrásť vo Vajnoroch.

20 Propeller zas ožije

Do ikonickej budovy na nábreží Dunaja sa konečne vráti život. Nový nájomca sľubuje zaujímavú novinku aj espresso za euro. Koľko zaplatíte za ďalšie nápoje či niečo dobré pod zub?

23 Tajný poklad z paláca

Začiatkom 20. storočia objavili pri obnove Primaciálneho paláca starostlivo zrolované tapisérie nesmiernej hodnoty. Kto, kedy a prečo ukryl vzácny poklad do komína?

Výstavbu nájomnej bytovky financovalo mesto v spolupráci aj s Ministerstvom dopravy.

Historický míľnik: Mesto dokončilo stavbu novej nájomnej bytovky

PETRŽALKA

Ceny nehnuteľností v Bratislave atakujú rekordné výšky. Hodnota bytov sa na začiatku roka dostala na historické maximum a výrazne vzrástli aj ceny nájomného. Napríklad za 60-metrový byt zaplatíte priemerne vyše 1 000 eur mesačne a to je suma, ktorú si mnohí dovoliť nemôžu. Aj preto patrí rozvoj nájomného bývania k hlavným prioritám mesta. Nedávno dokončilo nájomnú bytovku, prvú po asi päťnástich rokoch, a v týchto dňoch sa už do nej sťahujú prví nájomníci.

Dostupnosť bývania v Bratislave je dlhodobo nedostatočná. Čísla hovoria jasne - mesto potrebuje viac nájomných bytov. Magistrát síce prenájma približne 870 bytov a ďalších vyše 1 000 je v správe mestských častí, no to je veľmi málo. „Od sep-

tembra minulého roka prijal magistrát viac ako 1 000 žiadostí o nájomný byt. V poradníku hlavného mesta momentálne čaká na pridelenie bytu 228 žiadateľov o nájomný byt a ďalších asi 450 je čakateľov na náhradné nájomné byty,“ vysvetľuje hovorca mesta Peter Bubla, podľa ktorého je čakacia doba na byt približne sedem rokov. Aj to je dôvod, prečo magistrát začal v lete 2023 na Muchovom námestí v Petržalke s výstavbou mestskej nájomnej bytovky. Pôvodne mal v lokalite vzniknúť projekt komerčného bývania súkromného investo-

ra, pozemok sa však podarilo opätovne získať do vlastníctva mestskej spoločnosti Metro Bratislava a dnes už na ňom stojí osemposlaňný objekt so 103 bytmi. Mesto jeho výstavbu hradilo čiastočne z vlastných zdrojov (viac ako štyri milióny eur), ďalšie financovanie bolo zabezpečené cez úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania (2,9 milióna eur) a nenávratnou dotáciou vo výške 4,4 milióna eur prispelo aj Ministerstvo dopravy SR. (ak)

Foto: ac, Magistrát / Marek Velček

Viac sa o nájomnom bývaní dočítate na str. 4. ➤

Najviac je v novej budove jednoizbových bytov.

Starosta odstúpil

PETRŽALKA

Miestny úrad Petržalka zažil zemetrasenie, aké u nás nemá obdoby. Jeho zamestnanec si dlhodobo posielal financie na vlastné účty a mestskej časti spôsobil obrovskú škodu. Starosta prevzal za situáciu politickú zodpovednosť a pristúpil k u nás nevídanému kroku. Ján Hrečka už nie je starostom Petržalky. V polovici mája na mimoriadnej tlačovej konferencii informoval o závažných zisteniach trestnoprávneho charakteru na mestskej úrovni a k 31. máju sa vzdal mandátu. Dôvodom je zistenie, že jeden zo zamestnancov mzdového oddelenia si vyše dva a pol roka neoprávnene posielal sumy na svoje účty v rôznych bankách. Na podozrivé transakcie upozornila jedna z nich a následne bolo odhalené, že podvod má omnoho väčšie rozmery, ako by si ktokoľvek dokázal predstaviť. „Podvodne a systematicky, falšovaním osobných a bankových údajov v mzdových informačných systémoch, falšovaním finančných výkazov a platobných príkazov bolo v prospech jednej osoby na jej vyše 151 účtov vyplatených minimálne 2,7 milióna eur z peňazí mestskej časti,“ vyjadril sa Hrečka. Viac sa dočítate na str. 2. (ak)

Foto: TASR

Šlovo k veci

Petržalská špina

Asi 24 eur, to je suma, o ktorú každého jedného obyvateľa Petržalky obral zamestnanec miestneho úradu. Namiesto toho, aby sa použili na opravu chodníkov, viac zelene či nové športovisko, skončili vo vrecu podvodníka.

Dlho by sa dalo hovoriť o tom, ako sa to vôbec mohlo stať a či sú mechanizmy v iných mestských častiach nastavené lepšie, alebo tam len majú šťastie na pozitívnych kolegov. Ešte väčšie znechutenie však v mnohých vyvolalo prvé stretnutie miestneho zastupiteľstva po odhalení skandálu. Starosta Hrčka vysvetlil jeho podstatu, no namiesto vecnej debaty k danej problematike a návrhov riešení sa spustilo divadlo, aké by v civilizovanej politike naozaj nemalo mať miesto. Jedna z poslankyň niekoľko minút filozofovala o rozdiel medzi vodcom a lidom a následne odišla, iní hovorili len o tom, že kontrolu vyplácaných miezd navrhovali už dávnejšie. Výsledkom je trpký pocit zo vzťahov na mieste, kde by všetci mali ťahať za jeden povraz pre dobro obyvateľov.

Účet svojim zástupcom vystavia až voliči. Snád si svojho kandidáta nevyberú kvôli jamkám či sľubom, ale na základe doterajšej práce. Napríklad tej, ktorú si môžu pozrieť na zastupiteľstvách. A to platí pre obyvateľov všetkých mestských častí.

Vaše Bratislavské

Noviny

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE

ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Úradník René obral Petržalku o vyše 2,7 milióna

Dokončenie zo str. 1

Dva a pol roka, vyše 151 účtov v ôsmich bankách a neoprávnený zisk viac ako 2,7 milióna eur - to je podľa Miestneho úradu (MÚ) Petržalka bilancia megapodvodu, ktorého sa dopustil 27-ročný zamestnanec referátu personálnych činností a miezd pre úsek materských škôl a jedální. René H. si v rámci pravidelných mesačných úhrad platov, odmien alebo odvodov čiastky systematicky posielal na svoje súkromné účty. Najskôr to boli podľa vyjadrenia MÚ jednotky, následne desiatky a nakoniec až stovky tisíc eur. Na podrozrivé úhrady upozornila úrad jeho najväčšia banka ČSOB a o niekoľko dní neskôr zamestnanci informovali starostu Jána Hrčku. Ten podľa vlastných slov nemal vedomosť o nedostatkoch kontrolných mechanizmov, ktoré podvod umožnili. „Nemal som ju preto, lebo by mi ani len vo sne nenapadlo, že v samospráve s viac ako 1 000 zamestnancami môže pri tak rutinnej záležitosti, akou je výplata miezd pre našich 27 škôlok, zlyhať naraz také veľké množstvo ľudí,“ uviedol Hrčka. „Už len táto skutočnosť by bola nesmierne vážna, hodná riešenia a systémových zmien, ktoré sme obratom implementovali. Zaviedli sme ich však neskoro. Veľmi neskoro.“

Starosta tvrdí, že totožnosť podvodníka odhalili tak, že na 60 jeho účtov v jednej z bánk poslali po jednom eure. Keď sa zobrazili mená majiteľov účtov, všetky patrili Renému H., ktorý sa priznal. Súd vzal muža do väzby a v prípade preukázania viny mu hrozí trest odňatia slobody na tri až desať rokov. Prvé informácie hovorili o škode vo výške 2,5 milióna eur, neskôr sa spomínalo ešte o 200 000 viac, no ani táto suma nemusí byť konečná, lebo na úrade prebiehajú dô-

„Petržalčania, ale aj všetci, ktorí chceme žiť v slušnej a čestnej krajine, ospravedlňujem sa vám,“ povedal Ján Hrčka, na snímke po boku Ivety Jančokovej, ktorá dočasne vedie mestskú časť po jeho odstúpení.

kladné kontroly každého mesiaca. „Kontroly, ktoré roky mali vykonávať iní, priamo zo zákona a pracovných povinností zodpovední zamestnanci a najmä ich nadriadení, ktorí však fatálne zlyhali,“ pripomenul starosta, podľa ktorého boli dvaja z vedúcich pracovníkov z personálnej a mzdovej agendy okamžite zbavení funkcií. Na otázku, ako sa toto mohlo tak dlho a v takom objeme diať, však Hrčka odpovedať nevie. „Nie že by mi nebolo jasné, kde všade systém zlyhal. To som už v priebehu prvých pár hodín kontroly pochopil a do pár dní sme podnikli kroky, ktoré toto obrovské zlyhanie množstva ľudí v budúcnosti v takomto obrovskom rozsahu určite nedovolí. Samozrejme, ľudský faktor môže zlyhať vždy. Ale keď sa tak stane, musia existovať brzdy a protiváhy, ktoré nepripustia zlyhanie jednotlivcov systematicky, roky a v objeme

stoviek tisíc eur opakovať“, hovorí Hrčka, ktorý avizoval, že sa z tohto dôvodu po dokončení procesu kontroly a systémových zmien k 31. máju 2025 vzdáva funkcie starostu mestskej časti Bratislava-Petržalka. „Akékoľvek zlyhanie, či dokonca ďalšie trestné činy, ktoré budú zo strany polície, prokuratúry a následne aj súdov v priebehu nasledujúcich mesiacov potvrdené, budú zlyhaniami

René H. už údajne časť prostriedkov vo výške 110 000 eur vrátil, zatiaľ však nie je jasné, či sa Petržalka niekedy dočká aj zvyšných peňazí.

Poslanci rozhodli: Miestny úrad čaká hĺbkový audit

Miestne zastupiteľstvo schválilo na mimoriadnom rokovaní forenzný, finančný, právny, manažérsky a personálny hĺbkový audit za obdobie od roku 2019 po súčasnosť. Z rezervného fondu sa má na tento účel vyčleniť suma 300 000 eur. Poslanci tiež poverili miestnu kontrolórku vykonaním viacerých kontrol a požadujú posilnenie útvaru kontrolóra. Rovnako tak budú žiadať vysvetlenie v súvislosti s auditom záverečného účtu mestskej časti za rok 2023, kde auditor konštatoval bezchybné nakladanie s financiami, pričom to tak nebolo, ako aj to, či je možné vyvodenie zodpovednosti. Jedna z kontrol sa má týkať aj financovania Arény Draždiak a Športovej haly Pankúchova. Hrčka zdôraznil, že sa akejkolvek kontrole nikdy nebránil, upozornil však, že taký hĺbkový audit bude podľa neho stáť minimálne 1,5 milióna eur, teda omnoho viac, než koľko na to poslanci vyčlenili. (TASR, ak)

a trestnými činmi daných ľudí. Za ne žiadnu vinu nenesiem a ani žiadnu zodpovednosť necítim. Cítim sa však byť zodpovedný za to, že sa tento miliónový podvod stal na mojom úrade,“ vysvetlil. Hrčkov krok vyvolal rôzne reakcie. Miestna kontrolórka Diana Chovancová napríklad skonštatovala, že „zlyhali vnútorné mechanizmy, ktoré neboli žiadnym spôsobom nastavené, a to je fatálne manažérské zlyhanie na všetkých úrovniach riadenia.“ Miestni poslanci Team Bratislava a PS vyvodenie osobnej zodpovednosti zo strany starostu ocenili, zároveň však pripomenuli, že v minulosti opakovane upozorňovali na nezabezpečenie všetkých funkcií pre správne fungovanie miestneho úradu. Hrčkovi tiež vyčítali koncentráciu rozhodovania aj kontroly do svojich rúk. „Lider tak veľkej organizácie, akou je mestská časť Petržalka by sa mal v prvom rade zamerať na vytvorenie tímu kvalitných a kompetentných ľudí, na ktorých môže delegovať zodpovednosť za riadenie

procesov,“ uviedli poslanci vo svojom vyjadrení. Iní, naopak, za Jánom Hrčkom aj napriek kauze naďalej stoja. „Má svoje chyby, ale Petržalku posunul miliónymi krokmi vpred,“ tvrdí bývalý zamestnanec miestneho úradu Dávid Pavlík, autor petície s názvom Verejná podpora starostovi Petržalky Jánovi Hrčkovi. Výzvu podporil napríklad rektor Ekonomickej univerzity Ferdinand Daňo, primátor mesta Dubnica nad Váhom Peter Wolf, olympijskí medailisti Matej Beňuš a Zuzana Rehák-Štefečeková, umelci, tréneri, viacerí poslanci parlamentu, starostovia mestských častí Karlova Ves, Jarovce, Rusovce a Čunovo, ale aj riaditelia základných škôl či starostovia mestských častí. (ak)

Foto: MÚ Petržalka, TASR

Rozhovor s odstupujúcim starostom nájdete na našom webe www.banoviny.sk.

VÝNIMOČNÝ PROJEKT: V Rači má vzniknúť najdlhšie korzo na Slovensku

Korzo má viesť nielen popri električkovej trati, ale aj k školám, športoviskám či parkom.

RAČA Bratislava by sa už čoskoro mohla pýšiť ďalším slovenským rekordom. V mestskej časti Rača plánujú vybudovať korzo, ktoré s dĺžkou až 5 kilometrov nebude mať konkurenciu.

„Už dlhšie mi vŕta v hlave, ako pomôcť k zlepšeniu verejných priestorov v Rači, aby ľudia mali radosť byť

vonku pred domom a netrávili voľno doma pred televízorom. Jedným z osvedčených spôsobov je práve vytvorenie miest na stretávanie či prechádzku,“ vysvetlil starosta Michal Drotován vznik myšlienky, od ktorej nebolo ďaleko k realizácii. V lete 2024 mestská časť oslovila viacerých architektov a dnes sú už známe prvé vizualizá-

cie. Korzo by malo vzniknúť po etapách, budúci rok by sa mala realizovať prvá časť medzi zastávkami Pekná cesta a Černockého. (ak)

tické zmeny a cyklochodníky) či v spolupráci s mestom (osvetlenie).

Vizualizácie: MČ Rača / Superatelier

Chodníky na korze majú mať jednotný tehlový povrch, odkazujúci na vinárske tradície Rače.

FORM FACTORY
fitness center

OTVORILI SME NOVÝ FITNESS KLUB
V TVOJOM OKOLÍ!

SKY PARK

PRVÝ VSTUP
ZADARMO

▪ KARDIO ▪ SKUPINOVÉ CVIČENIA ▪ FUNKČNÁ ZÓNA ▪ SAUNA

Akceptujeme **MultiSport**

Kukura končí

PETRŽALKÁ

Predseda Bratislavského samosprávneho kraja (BSK) Juraj Droba navrhol riaditeľovi Divadla Aréna Jurajovi Kukurovi ukončenie spolupráce.

„Divadlo Aréna potrebuje nový impulz,“ poznamenal Droba. Priznal, že mal osobné pracovné stretnutie s Kukúrom, na ktorom mu tlmočil vážne výhrady vedenia BSK k fungovaniu inštitúcie. BSK na najbližšom zasadnutí vyhlási riadne výberové konanie na nového riaditeľa, ktorý ho povedie počas päťročného obdobia. (TASR)

Zadržali neonacistov

BRATISLAVA

Polícia počas rozsiahlej akcie zadržala 20 osôb z neonacistickej skupiny Valhalla, ktoré sa mali podieľať na napádaní ľudí v Bratislave.

Obvinenie vzniesli voči 14 osobám, pre troch prokurátor z preventívnych dôvodov navrhla väzbu. Podľa predbežných informácií ide o partiu mladých ľudí z rôznych častí Bratislavy, viacerí majú byť z Devínskej Novej Vsi. Často sa pohybovali pri nákupnom centre Eurovea, kam vedie zo spomínanej mestskej časti priama autobusová linka číslo 29. (TASR, ak)

ART INVEST
OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII
Žiadne poplatky
Galéria Art Invest
 Dobrovíčova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

V nájomnom dome je 103 bytov - kto ich získa?

Primátor avizuje, že vo vnútrobloku domu pribudne aj jerný verejný park a v pláne je tiež druhá fáza výstavby, ktorá prinesie ďalší nový bytový dom s 50 bytmi a podzemným parkoviskom.

Dokončenie zo str. 1

Na ôsmich poschodiach novej nájomnej bytovky je 45 jednoizbových bytov, 37 dvojizbových, 17 trojizbových a 4 štvorizbové byty. Najmenšie majú rozlohu do 45 m², najväčšie do 80 a všetky majú kúpeľňu, toaletu a kuchynskú linku. Necelú polovicu (51) tvoria náhradné byty určené pre reštituentov, 52 je klasických nájomných bytov. Tie budú prideľované na základe nových podmienok, ktoré boli prijaté v novembri. „Vďaka nim byty dostanú tí, ktorí ich skutočne potrebujú,“ avizuje hovorca mesta Peter Bubl. Pravidlá počítajú so zadením bytov do štyroch kategórií - pre osoby zabezpečujúce služby vo verejnom záujme (zamestnanci domovov sociálnych služieb, mestskí policajti, zdravotníci, učitelia...), pre osoby v bytovej núdzi, pre najviac ohrozené osoby znevýhodnené na trhu s bývaním a napokon byty pre domácnosti, ktorých členom je osoba s telesným alebo iným zmyslovým znevýhodnením.

Uchádzači o byt nesmú v Bratislave vlastniť nehnuteľnosť určenú na trvalé bývanie a ich čistý mesač-

ný príjem nesmie prevýšiť štvornásobok, resp. päťnásobok životného minima (ak je žiadateľ alebo člen jeho domácnosti osobou s ŤZP alebo osamelým rodičom s nezaopatreným dieťaťom). Životné minimum je aktuálne Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny stanovené pri dospelom na 273,99 eura mesačne, pri ďalšej spoločne posudzovanej plnoletej osobe na 191,14 eura a pri nezaopatrenom dieťati na 125,11 eura mesačne. Suma sa počíta za všetkých členov domácnosti. Ak sa napríklad o bývanie uchádza matka s dvomi zdravými deťmi, tak je ich životné minimum 524,21 eura a čistý príjem nesmie prekročiť 2 096,84 eura. Nájomné byty sa prideľujú na zákla-

de posúdenia bytovej núdze a zraniteľnosti žiadateľa prostredníctvom bodovacieho systému. Po podaní žiadosti dochádza k prvotnému automatizovanému obodovaniu – bez zásahu ľudského faktora, ktoré je následne zamestnancom skontrolované počas formálnej kontroly úplnosti žiadosti a splnenia vstupných kritérií. Nájomnou bytovkou pritom mestská podpora bývania zďaleka nekončí. „Pustili sme sa do viacerých opatrení. Či už je to rekonštrukcia zanedbaných mestských bytov, vlastná výstavba nájomných bytov, ale aj založenie mestskej nájomnej agentúry, ktorá pomáha ľuďom pri hľadaní dostupného a stabilného bývania,“ uviedol primátor Matúš Vallo. „Ako jediné mesto na Slovensku sme sa dokázali transparentne dohodnúť s developermi, že za zmenu územného plánu v prospech zvýšenia zastavanosti nám vo forme kontribúcie prevedú do vlastníctva 5 percent z bytov, ktoré vďaka tomu postavia,“ zdôrazňuje Vallo, podľa ktorého sú vďaka tomu na ceste stovky bytov. Okrem toho mesto pripravuje výstavbu ďalších nájomných bytových domov, napríklad na Terchovskej ulici v Ružinove a na Žitavskej ulici vo Vrakuni. Rozpracované má aj ďalšie projekty, realizáciou ktorých by do bytového fondu mesta mohlo v nasledujúcich rokoch pribudnúť vyše 400 bytov. (ak)

Foto: ac

Nájomné sa má pohybovať približne vo výške od 250 do 500 eur, záleží na veľkosti bytu.

Úspešný prvý rok JTRE v športe

Zdroj: Igor Urban

JTRE sports & entertainment patriaci pod developera JTRE má za sebou prvú sezónu po vlastníckom vstupe do popredných bratislavských športových klubov. Ženské, mužské aj mládežnícke tímy HC Slovan Bratislava, Inter Bratislava, BK Slovan Bratislava a VKP FTVŠ UK Bratislava dosiahli významné úspechy na domácej aj medzinárodnej scéne.

„Ďakujeme všetkým hráčkam, hráčom, trénerom a realizačným tímom za poctivú prácu a nadšenie pre rozvoj športu a tešíme sa na spoluprácu v novej sezóne,“ zhodnotil Pavel Pelikán, výkonný riaditeľ JTRE účinkovanie hokejových, basketbalových a volejbalových tímov. Ako sa darilo jednotlivým klubom?

Volejbalisti prepísali históriu

Volejbalový klub VKP FTVŠ UK Bratislava prepísal históriu, keď mužský aj ženský tím získali double – Slovenský pohár aj majstrovský titul v extralige. Pre tím žien išlo o vôbec prvý titul majstra Slovenska, muži si pripísali rekordný 13. titul.

Odrážalo sa to aj v ankete Volejbalista roka 2024. Robin Pělucha bol vyhlásený za najlepšieho trénera mužov, kapitán VKP Juraj Zaťko sa stal najužitočnejším hráčom a Romana Hudecová najužitočnejšou hráčkou. Až päť hráčov mužského tímu a dve hráčky ženského tímu sa dostali do ideálnych zostáv extraligovej sezóny. Do zbierky trofejí prispeli majstrovským titulom aj kadeti, starší žiaci sa stali vicemajstrami.

Basketbalisti sa vrátili na stupne víťazov

Basketbalový klub Inter Bratislava sa po šiestich

kal strieborné medaily. Interisti vyhrali aj Slovenský pohár a po sérii víťazstiev postúpili do Final Four Severoeurópskej ligy (ENBL), ktoré aj hostili v bratislavskej Gopass Arene. Mladí Interisti sa stali majstrami Slovenska v kategóriách kadetov do 17 aj juniorov do 20 rokov. Žiaci do 14 rokov vybojovali striebro.

Basketbalistky Slovana Bratislava sa ako nováčik v extralige žien prebojovali do skupiny o titul a obsadili konečné 5. miesto.

Hokejové úspechy priniesli mládežníci a ženy

A-tím hokejového Slovana Bratislava síce nenaplnil očakávania, darilo sa však ženám a najmä mládeži. Slovanistky získali bronzové medaily v ženskej hokejovej lige a Lenka Karkošková sa stala najužitočnejšou hráčkou sezóny. HC Slovan sa tiež stal najsúspešnejším mládežníckym klubom sezóny na Slovensku. Dorastenci vyhrali titul majstra Slovenska, junióri skončili druhí a starší žiaci AA získali bronz.

Úspechy mládeže sú prísľubom do budúcnosti. JTRE sa zameriava práve na podporu športových klubov, ktoré dlhodobo pracujú s deťmi a mládežou. Ako mestotvorný developer JTRE rozvíja potenciál miest a dáva tak priestor všetkému, čo k životu neodmysliteľne patrí. Vytvoriť mladým ľuďom lepšie podmienky pre pohyb, šport a zdravý životný štýl je aj motiváciou pre rozvoj popredných bratislavských športových klubov. Developer podporuje rozvoj mladých talentov v oblasti basketbalu, hokeja, volejbalu, futbalu i plávania. ■

Zdroj: Lukáš Droppan

Nové názvy zastávok MHD

BRATISLAVA

Minulý mesiac došlo aj k zmenám názvov niektorých zastávok mestskej hromadnej dopravy. Úpravy sú podľa dopravného podniku súčasťou príprav na spustenie novej predĺženej električkovej trate.

Zastávka Strečnianska nesie po novom názov Veľký Draždiak, zastávka Topoľčianska sa zmenila na Pajštúnsku a zastávka TIPOS Aréna sa vrátila k pôvodnému názvu Zimný štadión. (TASR, ak)

Autobuska sa zmení

RUŽINOV

Autobusovú stanicu Nivy čaká tento rok stavebná úprava časti jej priestorov. Pribudne nový eskalátor aj služby, zlepši sa ovzdušie. S prácami sa začalo v polovici mája a potrvajú približne rok.

Najdôležitejšiu zmenu v komunikačných trasách prinesie nový eskalátor z prízemia a nový travelátor z podzemného parkoviska. V rámci úprav pribudnú aj nové nákupné možnosti a nová čakáreň. (ak)

Podvody s PAAS-om

BRATISLAVA

Magistrát na sociálnej sieti upozornil, že podvodníci nalepili na niektoré parkomaty v Bratislave falošné QR kódy, ktoré vás po naskenovaní presmerujú na podvodné stránky.

Zdôraznil, že oficiálne QR kódy sú vždy priamo vytlačené na parkovacích automatoch a užívateľ nikdy nepresmerujú na platobnú bránu, ale slúžia na poskytnutie informácií o možnostiach platby. (ak)

WWW.BRATISLAVSKÉNOVINY.SK

Veľké zmeny v integrovanej doprave: Zvýšilo sa cestovné, tarifné zóny sú väčšie a je ich menej

Po novom si môžete priamo vo vozidle kúpiť rôzne lístky.

BRATISLAVA

Od 1. júna 2025 platia v Integrovanom dopravnom systéme v Bratislavskom kraji (IDS BK) viaceré zmeny. Počet tarifných zón sa mení z doterajších 56 malých na 19 veľkých a dochádza aj k avizovanému zvýšeniu cien lístkov.

Možnosťou zväčšenia zón a zníženia ich počtu sa Bratislavská integrovaná doprava (BID) ako organizátor Integrovaného dopravného systému IDS BK zaoberala niekoľko rokov. „Nový stav je výsledkom postupného vývoja a praxe s výhľadom na ďalší plánovaný rozvoj,“ vysvetlila hovorkyňa Eva Vozárová, podľa ktorej zväčšenie zón a zníženie ich počtu prispieva k jednoduchšiemu, prehľadnejšiemu a ferovejšiemu systému cestovania. Jednou z významných zmien je vznik veľkého prstenca v okolí Bratislavy, ktorý spája viacero súčasných zón do jednej veľkej. „Podľa spoločných prepravných a tarifných podmienok IDS BK sa cestujúci prepravujú na území Bratislavského kraja presahom aj za jeho hranice pri cestovaní integrovanými dopravcami. Tími sú Dopravný podnik Bratislava, ARRIVA Mobility Solutions,

Železničná spoločnosť Slovensko (regionálne vlakové linky S8 – S65 a R20 – R60) a tiež Leo Express (vlakové linky S70 a R70),“ vysvetľuje Vozárová. Priblížte sa do okolia Bratislavy, ale napríklad aj okresné mesto Pezinské spája veľká regionálna zóna s označením 111, a tak aj do vzdialenejších oblastí bude postačovať cestovný lístok s menším počtom zón. V Bratislave zostávajú zóny 100 a 101, no obe sa po novom budú počítať ako jedna tarifná zóna. (Doteraz sa zóna 100 pri výpočte cestovného rátala ako dve tarifné zóny, tzv. dvojnásobná váha.) Namiesto 4-zónového tak po novom do Bratislavy z prvej regionálnej zóny postačí 3-zónový cestovný lístok s časovou platnosťou 90 minút. Na to treba myslieť najmä pri nákupe lístkov v predajných automatoch, kde je nutné poznať počet zón, v ostatných prípadoch všetko vypočítajú za vás. V regionálnej autobusovej a železničnej doprave si stále vypýtať cestovný lístok do cieľa cesty a správny počet zón aj cena sa automaticky stanovia aj v eShop-e, v mobilnej aplikácii. Už zakúpené predplatné cestovné lístky so starými zónami platia do

konca ich platnosti, papierové lístky však len do konca augusta 2025.

So zavedením tarifnej reformy totiž dochádza aj k úprave ich cien. „Nový cenník zohľadňuje nielen samotnú reformu, ale aj infláciu za rok 2024, polovicu roka 2023 a zvýšenie DPH o 3 percent,“ zdôvodňuje krok IDS BK jeho hovorkyňa. Ceny PCL pre deti a mládež vo veku 6 až 18 rokov zostávajú nezmenné, s výnimkou regionálnych zón, kde sa upravujú v súlade s tarifnou reformou. V nezmenenej podobe ostáva aj SeniorPas, ktorý si môžu seniori nad 70 rokov zadovážiť bezplatne ako ročnú električnú kartu. Po novom si takýmto spôsobom môžete zakúpiť aj 60-minútový, 24-hodinový lístok alebo zľavnený lístok, stačí si len takúto alternatívu zvoliť na úvodnej obrazovke označovača. Zakúpený lístok je prestupný bez obmedzenia počtu prestupov a bez nutnosti opätovného TAPnutia. Skvelou správou je, že denný strop na cestovanie je vo výške 24-hodinového základného alebo zľavneného lístka, takže cestujúci môžu túto možnosť využívať bez obáv z preplatenia. Navyše môžu po novom na jednu platobnú kartu zakúpiť aj viac lístkov, teda naraz pre celú rodinu či kamarátov. (ak)

Foto: bn

Nové ceny MHD lístkov

- 30-minútový: základný lístok 1,20 € (1,09 € pri elektronickom lístku)
- zľavnený 30-minútový: základný lístok 0,60 € (0,55 € pri elektronickom lístku)
- dovozný / batožinový lístok: 0,60 € (pri elektronickom lístku 0,55 €), no jeho platnosť sa predlžuje z pôvodných 180 na 300 minút
- ročná električenka, teda predplatný cestovný lístok (PCL) na 365 dní pre bratislavské zóny 100+101: 263 €

Kúpené predplatné cestovné lístky so starými zónami platia do konca ich platnosti, akceptované budú automaticky u všetkých dopravcov. Staré papierové lístky platia do konca augusta.

Unikátna autobusová zastávka vyšla z tlačiarne

Realizácia zastávky bola dokončená začiatkom apríla.

DÚBRAVKA

Na Harmincovej ulici v Dúbravke pribudla unikátna autobusová zastávka. Zaujímavosťou jej je, že vznikla totiž pomocou 3D tlačí.

Zastávka je zložená zo štyroch častí, čo znamenalo menšiu spotrebu materiálu, menej odpadu a aj nižšiu záťaž pre životné prostredie. Podľa slov architektov boli pri jej návrhu

prioritami funkčnosť, ergonómia a estetika. Výrazná betónová konštrukcia s ostro rezanými líniami vďaka otvorom v stene pracuje počas dňa so svetlom a vytvára tak zaujímavé svetelné efekty. Večer sa zas rozsvieti decentným podsvietením, ktoré zvýrazňuje jej tvar a zároveň prispieva k bezpečnosti. „Naším cieľom nebolo len zlepšiť dopravu, ale aj skultivovať verejný priestor a vytvoriť miesto,

ktoré bude spájať technologický pokrok a estetiku. Zastávka je už len pomyselnou čerešničkou a ukážkou toho, ako sa moderné technológie môžu využiť na skrášlenie verejných priestorov,“ priblížil Igor Lichý, architekt a predseda predstavenstva ITB Development.

Projekt zastávky na Harmincovej ulici architekti poňali ako príležitosť vyskúšať nové technologické riešenie - 3D tlač betónu. Nebolo tak potrebné vyrobiť jednorazovú formu s množstvom odpadu, ale tlačilo sa priamo na samotnú formu. Životnosť konštrukcie je pritom porovnateľná s betónovými konštrukciami vytvorenými tradičnými metódami. Hoci sa na Slovensku táto technológia v architektúre vo veľkej miere ešte nevyužíva, v zahraničí v posledných rokoch vzniká čoraz viac stavieb kompletne

vďaka 3D tlačí. Projekt zastávky Harmincova však bol unikátny aj vo svetovom meradle, lebo sa na vopred vytlačené kopyto tlačil až 5 metrov široký oblúk. „Zastávkou chceme zdôrazniť význam verejnej dopravy pre pohodlný a udržateľný život v meste. Nie je len funkčným prvkom, ale aj symbolom podpory ekologickej mobility a príjemných verejných priestorov, ktoré motivujú ľudí cestovať mestskou dopravou,“ uzatvára Lichý. (ak)

Foto: ITB Development

Vo svete vzniká čoraz viac stavieb kompletne vďaka 3D tlačí.

Tyršák je späť

PETRŽALKA

Obľúbená Pláž Tyršák pri Dunaji opäť víta návštevníkov po komplexnej obnove, ktorú si vyžiadali ničivé povodne. Otvorená bude bezplatne až do 10. septembra.

Pre aktívnych návštevníkov sú k dispozícii aj ihriská na plážový volejbal a pravidelné hodiny jogy, novinkou je požičovňa bicyklov a rozšírená gastronomická ponuka. Počas leta je pripravený program, ktorý zahŕňa koncerty, diskusie, cestovateľské kino, kvízy aj predstavenia pre deti. (ak) Foto: Institute of Promotion

Trápia vás bolesti chrbta? Kúpeľná liečba môže pomôcť!

Ak vás trápia chronické bolesti chrbta, môže sa jednať o degeneratívne zmeny spojené s procesom starnutia. Prípadne za tým môžu stáť iné závažné stavy či zápalové ochorenia. Aj zotavovanie po úrazoch či operácii chrbtice si vyžaduje vhodný prístup, aby ste sa čím skôr plnohodnotne vrátili k činnostiam bežného života. S tým všetkým dokážu pomôcť kúpele.

Bolesť chrbta a kúpele Ensana v Piešťanoch

Na Slovensku nájdete profesionálnu starostlivosť v rámci siete hotelov Ensana Health Spa Hotels v Piešťanoch a Smrdákoch. Predovšetkým kúpele Piešťany sa špecializujú na pohybový systém. Ich unikátne prírodné zdroje v podobe liečivého bahna a sírnych termálnych prameňov kombinujeme s najnovšími vedeckými poznatkami, aby sme vám priniesli úľavu od zdravotných ťažkostí. Naše kúpeľné

Vhodné kúpeľné procedúry pri bolesti chrbta:

- **Termálne minerálne kúpele** – vďaka vysokému obsahu síry a sírovodíka uvoľňujú svalové napätie a podporujú regeneráciu tkanív.
- **Bahenné zábaly** – aplikované celotelovo alebo lokálne, vďaka teplu a obsiahnutým účinným látkam zlepšujú prekrvenie a znižujú zápaly v oblasti chrbtice.
- **Fyzioterapeutické cvičenia** – pod vedením skúseného fyzioterapeuta budete cvičiť špeciálne zostavy cvikov na posilnenie chrbtového svalstva.
- **Elektroliečba a magnetoterapia** – fyzikálna terapia pomáha pri nervovej bolesti a podporuje regeneráciu buniek.
- **Vodoliečba a podvodné masáže** – stimulujú chrbticu a uvoľňujú stuhnuté svaly. Hydroterapia je nielen účinná, ale aj príjemná a prináša uvoľnenie telu aj mysli.

procedúry podporené pitnou kúrou a zdravou vyváženou stravou pomôžu vášmu telu s regeneráciou a aktivujú jeho samoliečebné schopnosti.

Úspešná terapia chrbta závisí od mnohých faktorov. Cieľom nie je len uľaviť vám od bolesti, ale aj vás podporiť v zdravom životnom štýle tak, aby sa bolesť chrbta nevrátila ani po vašom odchode z kúpeľov.

Rezervujte si pobyt minimálne 5 dní pred príchodom a získajte zľavu až do -15%. Viac info na ensanahotels.com/sk alebo res.pn@sk.ensanahotels.com

Opacha v centre Ružinova skončí, Bajkal nahradí kancelárska budova

RUŽINOV
Budova bývalej reštaurácie a diskotéky Bajkal sa do bratislavskej histórie zapísala čiernymi písmenami. Spočiatku síce patrila k bežným nočným podnikom, no neskôr si toto miesto obľúbili aj obávajúci maľári a z Bajkalu sa stal symbol divokých 90. rokov. Dobrou správou je, že po dlhom chátraní navždy zmizne v dejinách a strašidelnú ruinu nahradí nová budova.

Diskoklub Bajkal patril za minulého režimu medzi desať najobľúbenejších podnikov, kam si chodievali Bratislavčania zatancovať alebo sa zabaviť. V objekte bola známa reštaurácia, kaviareň a bar a v suterénnych priestoroch sa konali diskotéky. Až do svojej popravky v roku 1995 tam spolu s kumpánmi často chodieval aj Vladimír Daniš alias Tutí, známy svojou krutosťou a vyvolávaním konfliktov. Neskôr v Bajkale ponúkali relaxačné služby, no takmer pred 20 rokmi všetky prevádzky zanikli a budova sa postupne vyprázdnila.

Dnes je v katastrofálnom stave, no ruina nie je nijako ohrozená. Vstup je len na vlastné riziko, ako napovedá pohľad dnu spoza chýbajúcej fasády. Už na terase sa povalujú káble, rozbité sklo, ale aj tenisky či zničené reklamné pútače, vo vnútri to však vyzerá takmer ako po výbuchu. Staré tehly sa na podlahe miešajú s kusmi PUR peny a ďalším odpadom, stena je na niektorých miestach začlenená od ohňa, zo stropu visia kusy železa

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

DNES
Pôvodnú budovu majú od júla do septembra búrať. Na jej mieste vyrastie nový administratívny objekt.

PROJEKT
a drevených trámov. Ironickým symbolom deštrukcie sú dve autosedačky, ktoré akoby vyzývali posediť si s výhľadom na apokalypsu. Budova pritom stojí hneď pri ceste a v obklopení viacerých rušných prevádzok. Ich zamestnanci aj návštevníci sa zrejme najviac potešia informácii, že už v najbližšom období začnú opacha búrať. Na jeseň je totiž na jej mieste naplánovaný začiatok výstavby budovy Bajkal offices. V priebehu dvoch rokov vyrastie na jednej z najdôležitejších dopravných tepien v meste administratívny objekt s presklenou fasádou a pôdorysom v tvare L s dvomi prepojenými kvádrmi. Vyšší má mať jedenásť nadzemných podlaží a nižší šesť, pričom tento je zúžený

tak, aby medzi ním a susednou budovou COOP Jednota vzniklo zelené nádvorie. V podzemnom podlaží objektu budú parkovacie miesta pre 76 áut a v nadzemných administratívne priestory s hlbokými nárožnými terasami, ktoré pri pohľade od Bajkalskej ulice vytvoria zaujímavý vizuálny prvok. Možno niektorí zaplačú, že ďalší zo symbolov ich mladosti navždy zmizne, stačí však jediný pohľad na aktuálny stav Bajkalu a jedno je jasné - takéto budovy nemajú bez ohľadu na nostalgické spomienky v Bratislave čo hľadať. (ak)

Foto: ak, vizualizácie: A1 Architecture
Viac fotografií aktuálnej podoby Bajkalu nájdete na našej stránke www.banoviny.sk

Mladí reportéri bodujú: Zistili, ako znížiť znečistenie vzduchu v triedach

BRATISLAVA
Až štyri prvé miesta získali mladí reportéri z bratislavských základných a stredných škôl v celoslovenskom kole súťaže Mladí reportéri pre životné prostredie. Ich práce teraz čaká medzinárodná výzva - reprezentovať Slovensko medzi študentmi zo 42 krajín sveta v prestížnej súťaži Young Reporters for the Environment.

Táto súťaž je jedinečná - žiaci si v nej totiž sami vyberajú ekologický problém zo svojho okolia, v spolupráci s komunitou a odborníkmi navrhujú a testujú riešenie a až následne o ňom reportujú. V čase, keď je svet zahŕtený rýchlou zábavou a komerčnými lákadlami, predstavujú títo mladí reportéri hlas tých, ktorým záleží na svojom okolí. Ukazujú, že aj uprostred hlavného mesta sa dá žiť udržateľne a zdravo a že robí svet lepším nie je tak náročné, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať. Tím žiakov z CZŠ Narnia sa už šesť rokov venuje skúmaniu ovzdušia v triedach. Meraniami zistili, že hodnoty znečistenia bývajú niekoľkonásobne vyššie, ako odporúča Svetová zdravotnícka organizácia. Dôvodom je paradoxne aj vetranie, keď do tried spolu s kyslíkom vnikajú aj spordiny z áut. Odborník zo Slovenského hydrometeorologického ústavu žiakom poradil, aby podľa možnosti radšej používali čističky vzduchu a tiež aby sa pokúsili znížiť znečistenie v areáli školy. Keďže obmedziť dopravu bolo mimo ich možnosti, za-

žiacov z Narnie pri ich aktivitách sprevádza Ľubica Noščáková, ktorá získala v minulom roku ako jedna zo 17 pedagógov sveta ocenenie Foundation for Environmental Education.

merali sa žiaci na výsadbu zelene, najmä machov, ktoré prachové častice zo svojej blízkosti priťahujú a pohlcujú. Spolu s bryologickou vytvorili machové kolekory a potvrdili ich účinnosť v interiéri triedy, ale aj vonku, kde mach zasadili do vrstvy špeciálnej murovacej hmoty na drevených paneloch. Svoju prácou tak získali zdravšie prostredie a vyslúžili si aj prvé miesto v súťažnej kategórii Článok a Fotopribeh 11- až 14-ročných reportérov. Medzi staršími žiakmi (15 až 18 rokov) zas v kategórii „Video“ zvíťazili Oliver Brunner a Lukáš Vyhnaník (ZŠ K. Kuffnera Sládkovičovo a SPŠE Hállova), ktorých zaujali tzv. biopásky, teda pruhy s trávou, kvetmi či krami, ktoré sa môžu nachádzať medzi poľnohospodárskymi plochami alebo pozdĺž hraníc poľí a sú skvelé pre zachovanie biodiverzity a stability ekosystémov. To je dnes viac než potrebné, ako dokazuje aj fotografia Zázrak alebo varovanie (víťaz kategórie Reportážna foto 19 až 25). Autorky Júlia Noščáková a Ella Radimská (OA Račianska a Gymnázium Novomeského) na nej zachytili petržalskú čerešňu, ktorá rozkvitla presne na Vianoce. (ak)

Foto: archív žiakov

Máte pocit, že by váš školský dvor potreboval nový náter, vyčistenie altánku alebo úpravu zelene? Pomôžeme vám! Spoločnosť JTRE spolu s občianskym združením Stopa Slovensko opäť spúšťa výzvu a ponúka bratislavským materským školám možnosť získať bezplatnú revitalizáciu areálu.

VÝZVA PRE MATERSKÉ ŠKOLY: Získajte zrevitalizovaný dvor a pomôžte ľuďom bez domova

Vybraná materská škola získa revitalizáciu svojho exteriérového areálu – od náteru preliezačiek a úpravy zelene, cez orez kríkov až po čistenie a opravu ihriskových prvkov. Revitalizáciu zrealizujú klienti OZ Stopa Slovensko v rámci programu pracovnej terapie pre ľudí bez domova. Pre materskú školu je to cesta ku krajšiemu prostrediu, pre ľudí bez domova, šanca na nový začiatok. Aj malá zmena na vašom dvore môže znamenať veľkú zmenu v niekoho živote. Pomôžte vytvoriť krajšie miesto pre deti a nový začiatok pre tých, ktorí to najviac potrebujú.

Prečo sa zapojiť?
■ Vaše deti získajú krajšie, bezpečnejšie a podnetnejšie prostredie na hru.
■ Projekt je pre školu bezplatný – všetky práce hradí JTRE a OZ Stopa Slovensko.
■ Pomôžete ľuďom bez domova začleniť sa do spoločnosti spôsobom, ktorý rešpektuje ľudskú dôstojnosť.

Kto sa môže prihlásiť?
Do výzvy sa môžu zapojiť všetky materské školy, ktoré sa nachádzajú na území Bratislavy. Prihlášku môže podať iba riaditeľ alebo zástupca riaditeľa školy.

Termín na prihlásenie: do 25. júna 2025

Doprajte deťom lepšie miesto na hru. O ostatné sa postaráme my.

Viac informácií a prihlasovanie: www.jtre.sk

Vláda chce novú národnú nemocnicu postaviť vo Vajnoroch

VAJNORY
Dlhé roky sa hovorilo o dokončení nemocnice v lokalite Rázsochy a pred pár mesiacmi zas vláda odobril výstavbu v Ružinove. Napokon je však všetko inak - nová Národná nemocnica generála Milana Rastislava Štefánika má vyrásť v priestore bývalých vojenských kasární vo Vajnoroch.

Nová nemocnica bude podľa ministra zdravotníctva Kamila Šaška poskytovať starostlivosť v najvyššej piatej úrovni. V pláne je vyše 150 ambulancií, 23 operačných sál a celkovo 950 lôžok (800 štandardných a 150 JIS/ARO), ktoré by mali ročne slúžiť vyše 44 000 hospitalizovaným pacientom. Priemerná dĺžka hospitalizácie sa očakáva na 5,3 dňa. Na pozemku pri nemocnici by mali stáť aj vzdelávacie inštitúcie, predovšetkým Lekárska fakulta Univerzity Komenského, a minister by tiež v areáli

Nemocnica Rázsochy už mala podobu hrubej stavby s obvodovými múrmi, priečkami aj oknami, napriek tomu ju nikdy nedokončili.

rád videl aj Národný ústav detských chorôb. Celkové plánované investičné náklady sa odhadujú na úrovni 1,27 miliardy eur bez DPH a vláda už rozhodla o tom, že nová národná univerzitná nemocnica bude strategickou investíciou. Ministerstvo zdravotníctva

má do 30. júna vypracovať rámcový medicínsky plán a návrh potrebnej reorganizácie poskytovania zdravotnej starostlivosti v Bratislave a Bratislavskom kraji spolu s predpokladaným harmonogramom jej vykonania. Súčasťou medicínskeho plánu majú byť podľa Šaška odpovede, či budú do Vajnôr presunúť lekári pôsobiaci v rámci Univerzitnej nemocnice Bratislava na Mickiewiczovej ulici a na Kramároch. Na realizácii novej nemocnice sa má okrem rezortu zdravotníctva podieľať aj Ministerstvo obrany, ktoré zabezpečí územie investície, projektovú dokumentáciu a výstavbu základne a nemocnice. Podľa šéfa rezortu Roberta Kaliňáka to má niekoľko výhod - najmä preto, že ministerstvo môže v Bratislave aplikovať projekt prešovskej nemocnice, ktorú aktuálne stavia, a ušetriť tak „mesiace, možno roky“. Realizáciu projektu môže výrazne skrátiť aj skutočnosť, že rezort už daný pozemok vlastní. Plán vlády víta aj starosta Vajnôr Michal Vlček, ktorý na sociálnej sieti prisľúbil maximálnu súčinnosť. „Už dlhodobo deklarujeme, že Vajnory spĺňajú všetky

predpoklady na umiestnenie takejto kľúčovej zdravotníckej aj vzdelávacej inštitúcie. Vráťane výbornej dostupnosti cez diaľnicu, letisko či budúci tunel Karpáty,“ uviedol. Ak bude projekt dobre zvládnutý, môže sa podľa neho stať impulzom na riešenie viacerých kľúčových otázok. Od investícií do dopravnej a technickej infraštruktúry mestskej časti a jej okolia, cez nové pracovné miesta a investície až po rozvoj školstva a výskumu. Pozitívom by výstavba v danej lokalite mohla byť aj pre obyvateľov Rače, podľa starostu Michala Drotová, no však má projekt zatiaľ veľa otázok. „Keďže ho plánujú stavať cez Ministerstvo obrany, tak tam nepôjde o štandardný povolený proces. A tiež nie je jasné, či projekt bude patriť pod EIA (posudzovanie vplyvov na životné prostredie) a v akej forme,“ podotýka. Samospráva bude podľa račianskeho starostu zaujímať v prvom rade plánovanú dopravnú obsluhu, ako aj to, či je šanca, že sa bude riešiť aj predĺženie električkovej trate do navrhovaného areálu. Zdôrazňuje, že projekt takého rozsahu musí mať kvalitné dopravné napojenie.

Podobne to vidí aj mesto. „Nová nemocnica už dávno v Bratislave mala byť, čiže z tohto hľadiska zámer výstavby novej nemocnice možno uvítať. Na druhej strane sa však určite budeme ďalej rozprávať o tomto zámere so štátom. Pretože to, čo vnímame ako riziko pri ohlásenej lokalite, kde by mala nová nemocnica vyrásť, je jej nevyhovujúce dopravné napojenie,“ uviedol hovorca Bratislavy Peter Bubla. Starosta Vajnôr konkretizoval, že potrebné je napríklad napojenie predmetnej lokality na diaľnicu prostredníctvom severného obchvatu Vajnôr, aj rozšírenie ulice Rybníčná na štvorprúdovú komunikáciu a úpravu Vajnorského nadjazdu. Za dôležité považuje taktiež garantovať dostupnosť električkovej dopravy na obsluhu danej oblasti. V neposlednom rade poukazuje na potrebu riešiť manažment podzemných vôd, ktorý je problémom širokého okolia.

Podľa Roberta Kaliňáka sa s budovaním základov nemocnice začne už tento rok, v roku 2026 by sa mohla začať výstavba hrubej stavby a dokončená by mohla byť do štyroch rokov. Celkovo má územie investície výmeru 335 593 m², zastavaná plocha stavebných objektov by sa mala pohybovať na úrovni 70 000 m², s celkovou podlahovou plochou všetkých podlaží všetkých stavebných objektov do 350 000 m². Stavebné náklady sú odhadované na necelých 878 miliónov a zdravotná technika na vyše 131 miliónov. Výstavba nemocnice má byť financovaná z plánu obnovy, dvoch percent výdavkov na obranu a v menšej miere aj z verejného rozpočtu. (ak, TASR)

Vizualizácia: Ministerstvo obrany
Foto: archív Jindřicha Martina, hlavného architekta zbúratej nemocnice Rázsochy

Vyberte sa do prírody, pobyt vám spríjemnia zaujímavé novinky

NOVÉ MESTO
Prechádzky v lone prírody, grilovanie či športové aktivity - to všetko robí z mestských lesov obľúbené miesto obyvateľov aj návštevníkov Bratislavy. Od začiatku letnej sezóny im pobyt na Železnej studničke aj Americkej lúke spríjemňujú viaceré novinky.

Tú najväčšiu zbadáte hneď po príchode k Červenému mostu - od parkoviska vedie pomedzi stromy ponad Vydricu nová bezbariérová lávka. Rodičia s kočkami, seniori a ľudia s pohybovým obmedzením vďaka nej nemusia prekonávať strmé vstupy na Partizánsku lúku, alebo využívať obchádzkovú trasu okolo mlyna Klepáč ako doteraz, no lávka poteší aj ostatných. „Okrem funkčnosti ponúka aj estetický zážitok - prechádzate sa ňou pomedzi stromy a vidíte lúku z trochu inej perspektívy. Mestské lesy sú tak koene naozaj pre všetkých,“ uviedol na sociálnej sieti primátor Matúš Vallo. Bezbariérová lávka je vyrobená z trvácneho materiálu, a teda odolná voči poveternostným vplyvom a nenáročná na údržbu. Projekt je súčasťou Programu obnovy verejných priestorov Bratislavy - Živé miesta, ktorý vznikol v spolupráci s Metropolitným inštitútom Bratislavy a re-

Nová lávka nahradila doterajší strmý a v daždivom počasí šmykľavý prístup na Partizánsku lúku.

lizoval sa vďaka finančnej podpore mesta. O ďalšiu zaujímavú novinku sa postarali dobrovoľníci - na trase vedúcej od Deviateho mlyna smerom k rybníkom postavili nový turistický mostík. „Na Železnej studničke sme doteraz postavili tri mosty - jeden 20-metrový a dva menšie, dlhé 5 a 7 metrov. Nový deväťmetrový mostík je logickým pokračovaním našej práce v tejto vyhľadávanej lokalite,“ vysvetlil organizátor brigády Patrik Pajta z Hikemates, najväčšieho turistického klubu na Slovensku. Nový mostík je vyrobený z červeného smreku, ktorý patrí medzi najodolnejšie druhy dreva, a vydrží minimálne pätnásť rokov. Lokalita výstavby bola vybraná v spolupráci s Mestskými lesmi Bratislava, na odborný priebeh výstavby dohliadali skúsení tesári. Všetky postavené mostíky sú v jednotnom dizajne a pohyb po nich je komfortný. Dá sa po nich prejsť nielen pešo, ale aj s bicyklom či kočíkom. Obnovou prešla aj obľúbená Americká lúka, ktorá sa nachádza približne 15 minút pešo od parkoviska na Partizánskej lúke. Rozľahlý trávnatý priestor je ideálny na pikniky či rôzne športové

Všetky mostíky na Železnej studničke sú v jednotnom dizajne, aby citlivo zapadli do okolitej prírody.

Mobiliár v celom lesoparku je už takmer kompletne vymenený za nový, tento môžu využívať návštevníci Americkej lúky.

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti: sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky, lampy, nábytok, i celé pozostalosti, umenie každého druhu

Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 30 rokov

UNIVERSITY OF SECURITY MANAGEMENT IN KOŠICE
VYSOKÁ ŠKOLA BEZPEČNOSTNÉHO MANAŽMENTU V KOŠICIACH
pracovisko BRATISLAVA
kontakt : +421 911 607 112; studium-ba@vsbm.sk

Ponúkame dennú (zaťiaľ iba v Košiciach), alebo externú formu štúdia:
Bc. Ing. PhD.
v študijnom odbore „**bezpečnostné vedy**“
študijný program „**riadenie bezpečnostných systémov**“
+ možnosť profilácie v oblastiach:

- špeciálna pedagogika pre bezpečnostné vedy,
- integrálna bezpečnosť v leteckej doprave,
- bezpečnosť finančných operácií a korupcia,
- bezpečnosť v doprave a dopravnej infraštruktúre,
- kybernetická bezpečnosť,
- environmentálna bezpečnosť,
- bezpečnosť v zdravotníctve a sociálnej práci.

- osobná starostlivosť o študenta (tutor),
- možnosť externého kombinovaného štúdia formou online prednášok a konzultácií na pracovisku BRATISLAVA,
- výučba v externej forme iba 2 týždne v mesiaci, a to v piatok od 15.00 hod. a sobotu od 8.00 hod. cez Microsoft Teams,
- cena externého štúdia iba 700 Eur / semester,
- dĺžka štúdia: Bc. - 3 roky a Ing. - 2 roky.

tel.: 0911 607 112, 0911 635 161, 0911 635 151,
e-mail: studium-ba@vsbm.sk ; vsbm@vsbm.sk
www.vsbm.sk

Budúcnosť Bratislavy je polycentrická.

Uvedenie knihy Rozumne rastúce mesto otvorilo diskusiu o modernej Bratislave

Bratislava stojí pred mnohými výzvami spojenými s rastom a urbanizáciou.

Nová kniha Rozumne rastúce mesto s podtitulom Ako tvoriť pestrú, prepojenú, polycentrickú Bratislavu opisuje konkrétne kroky, ktoré jej pomôžu týmto výzvam úspešne čeliť. Autori a autorky knihy a ďalší hostia na slávnostnom uvedení knihy predstavili víziu modernej, prepojenej a polycentrickej Bratislavy.

V pondelok 19. mája sa v bratislavskej Starej tržnici konala diskusia spojená s uvedením novej publikácie Rozumne rastúce mesto. Téma zdravého rozvoja hlavného mesta sa týka všetkých obyvateľov Bratislavy, čo potvrdila aj bohatá účasť. Podujatie prilákalo viac než 400 návštevníkov a návštevníčok z radov odborníkov, developerov, mestských aktivistov, zástupcov neziskových organizácií aj širokej verejnosti.

O myšlienkach, ktoré kniha prináša, diskutovali domáci aj zahraniční experti – architekt Juraj Benetin z ateliéru Compass Architekti, dizajnér Martin Jenča zo štúdia Büro Milk, urbanistka Miroslava Argalášová, britský urbanista David West či fotografka a komunitná developerka Illah van Oijen. Večer moderovala urbanistka Milota Sidorová. Celé podujatie a vydanie knihy podporila developerská spoločnosť JTRE.

Inšpiratívne vstupy odborníkov: spolupráca je základ

Slávnostný večer otvoril dizajnér a komunikačný stratég Martin Jenča. Predstavil myšlienky, ktoré stáli pri zrode knihy Rozumne rastúce mesto. Výzdvihol dôležitosť budovania vzťahu k mestu a veľký potenciál Bratislavy, ktorý však závisí od kvalitného plánovania a odvahy postaviť sa celom k súčasným a budúcim výzvam.

Lepšiu Bratislavu si najprv musíme vedieť predstaviť. S odborníkmi a odborničkami sme preto vytvorili knihu, ktorá prináša jednu z predstáv jej budúceho rastu a zároveň otvára diskusiu o príležitostiach jej rozvoja.

— Martin Jenča

Architekt Juraj Benetin priblížil základné charakteristiky mesta, ktoré napomáhajú jeho udržateľnému rozvoju – kompaktnosť, zmiešané funkcie, kvalitná verejná doprava, verejné priestory a dostatok zelene. Poukázal aj na historické a geografické špecifiká Bratislavy, ktoré predurčujú jej polycentrický vývoj, a predstavil niekoľko pozitívnych príkladov z praxe vrátane rozvoja brownfieldov či okrajov mesta.

Bratislava má veľký potenciál stať sa polycentrickým mestom so živými a navzájom prepojenými lokálnymi centrami. Dôležité je, aby každý nový projekt vedel, do ktorého lokálneho centra v rámci polycentrickej Bratislavy patrí a ako si plní svoju úlohu na mape mesta. Aby sme tento stav dosiahli, musíme mesto rozvíjať po celej jeho ploche.

— Juraj Benetin

Urbanistka Miroslava Argalášová hovorila o piatich kľúčových krokoch, ktoré sú nevyhnutné pre rozumný a udržateľný rozvoj polycentrickej Bratislavy. Sú nimi aktualizácia územného plánu, potreba uvoľnenia stavebných noriem, medziodborová spolupráca, komunikácia so širokou verejnosťou a participácia obyvateľov.

Územný plán Bratislavy sa za posledných osemnásť rokov zmenil iba osemkrát. V Trnave sa za rovnaký čas zmenil približne 40-krát. V Hamburgu iba za rok prejde cca 200 zmien a doplnkov. Preto potrebujeme, aby bol náš územný plán flexibilnejší a otvorený zmenám.

— Miroslava Argalášová

Druhú polovicu večera otvoril britský architekt a urbanista David West, ktorý hovoril o potrebe budovania inkluzívnych komunit a prepojených susedstiev, ako aj o dôležitosti kvalitnej cyklistickej infraštruktúry. Podľa neho si Bratislava môže dovoliť viac experimentovať – a práve v odvahe skúšať nové prístupy sa skrýva potenciál na rozumnú premenu mesta.

V každej štvrti treba nechať priestor aj na experimentovanie. Cieľom je štvrtí príliš nepreplánovať a zachovať úroveň štedrosti, aby sa priestor mohol vyvíjať aj v budúcnosti a prispôbovať sa aktuálnym požiadavkám obyvateľstva.

— David West

Na záver priniesla fotografka a komunitná developerka Illah van Oijen osobný pohľad na Bratislavu – mesto, do ktorého kedysi prišla ako cudzinka a dnes sa cíti ako jeho súčasť. Hovorila o dôležitosti občianskej angažovanosti, o sile dobrých nápadov a o potrebe aktívne formovať priestor, v ktorom žijeme.

Za posledných dvadsať rokov Bratislava ožila. Ľudia ju začali vnímať s väčším záujmom a aktívnejšie sa zapájať do jej života. Mnohí si všimli nevyužitý priestor okolo seba – či už prázdne miesta pri domoch, alebo opustené námestia – a zrazu uvideli potenciál na zmenu.

— Illah van Oijen

ale tvorí ho viacero geograficky rozptýlených lokálnych centier. Mesto sa tak rozvíja naprieč celým svojim územím naraz a vytvára priestor na kvalitnejší život obyvateľov vo všetkých svojich častiach.

Kto stojí za knihou Rozumne rastúce mesto

Odbornú koncepciu knihy a výber prezentovaných projektov pripravili architekt Juraj Benetin z ateliéru Compass Architekti spolu s urbanistkou Miroslavou Argalášovou. Autorský tím doplnil dizajnér a komunikačný stratég Martin Jenča zo štúdia Büro Milk, ktoré s Compass Architektmi dlhodobo spolupracuje na podpore kvalitnej architektúry a urbanizmu vrátane projektov ako Nové Lido či revitalizácia starého letiska vo Vajnoroch. Na finálnej podobe knihy sa podieľal široký tím odborníkov a odborníčok z domáceho aj medzinárodného prostredia.

Publikácia vznikla s podporou hlavného partnera – spoločnosti JTRE, ktorá vo svojich aktivitách dlhodobo presadzuje zásady udržateľného a polycentrického mestského rozvoja. Aj vďaka tomuto partnerstvu majú myšlienky o premyslenom smerovaní Bratislavy väčší dosah.

„Vznik knihy považujeme za dôležitý príspevok a podnet na diskusiu o rozumnom a udržateľnom rozvoji Bratislavy. Veríme, že pomôže zainteresovaným, ale aj širokej verejnosti zamýšľať sa nad možnosťami a potrebou rastu mesta a pochopiť jeho princípy a súvislosti. Cieľom je kultivovanejšia a poučenejšia diskusia o jednotlivých rozvojevých zámeroch, pretože jedine to pomôže zlepšiť život v našom meste,“ hovorí výkonný riaditeľ JTRE Pavel Pelikán.

Foto: Matej Fabianek, Marek Kikinder

Viac o knihe a polycentrickej budúcnosti Bratislavy sa dočítate na stránke www.rozumnerastucemesto.sk

Riaditeľ Depaul Slovensko:

„Pred nikým nezatvárame dvere. Sme tu pre každého, kto potrebuje pomoc,“ hovorí Jozef Kákoš.

BRATISLAVA

Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul funguje už 19 rokov a ľudom bez domova poskytuje nielen posteľ a teplé jedlo, ale aj pomoc s hľadaním práce či psychologické poradenstvo. Ako presne zariadenie funguje, priblížil riaditeľ organizácie Depaul Slovensko JOZEF KÁKOŠ.

Nezisková organizácia Depaul Slovensko poskytla od roku 2006 už viac ako milión nocľahov. Za každým z nich je príbeh človeka, ktorý v ten večer nemá domov, kam by sa mohol vrátiť.

Je to tak. Ľudia bez domova si život na ulici nevybrali. Ocitol sa na nej v dôsledku nepriaznivých životných okolností. Ak v krízovej životnej situácii človek nemá zachytnú sieť pomoci, môže sa prepadnúť až na ulicu. Stačí, že sa k už ťažkej situácii pridá ďalšia náročná udalosť - napríklad ochorenie, strata príjmu, rozpad vzťahu, násilie v rodine... Hranica medzi bezpečím domova a ulicou je vtedy veľmi krehká.

Ako vyzerá večer a noc v nocľahárni?

Nocľaháreň otvárame o 19. hodine. Po príchode sa klient zaregistruje - povie svoje meno a naši pracovníci ho zaevidujú pre danú

Medzi ľuďmi bez domova sú lekári, inžinieri aj učelia

Krízový nocľah je vzdialený od dôstojného bývania a platia v ňom pravidlá a poriadok, ktoré musia klienti dodržiavať.

noc v systéme. Za nocľah zaplatí symbolické 1 euro. Následne si zoberie deku na spanie a vyberie si posteľ, kde bude počas noci spať. Klienti majú možnosť osprchovať sa, dostať základné ošetrovanie rán, získať čisté oblečenie v šatníku za symbolické ceny či dohodnúť si termín na sociálne poradenstvo, ktoré prebieha počas dňa. Na večer podávajú teplú polievku a čaj, ráno raňajky. Od 22. do 6. hodiny je nočný pokoj. Do 7. h musia klienti odísť, nakoľko nocľaháreň nie je denným centrom. Počas dňa priestor pripravujeme na ďalšiu nočnú službu, prebieha sociálne poradenstvo, denná údržba a hygiena priestorov.

Najviac práce máte zrejme v zime...

Posledná zima bola skutočne veľmi náročná v tom, že nocľah potrebovalo oveľa viac ľudí v núdzi. Koniec zimy však pre nás neznamená koniec pomoci. Ľudia, ktorí nemali domov v zime, ho naspäť získali. S prichádzajúcim letom pre nás v nocľahárni začína čas údržby a opráv priestorov, aby sme boli pred zimou opäť pripravení pomáhať naplno. V najbližších mesiacoch plánujeme vymaľovať časť priestorov a upraviť zázemie pre zamestnancov. Zároveň premýšľame nad rekonštrukciou spíchn a podlahy v nízkoprahovej časti nocľahárne. Kľúčové, čo nám k tomu chýba, sú financie,

že aj ľudia na lavičke alebo v podchode sú ľuďmi. Nevie-me, prečo sa v danej situácii ocitli.

Napadá vám nejaký konkrétny príbeh?

Napríklad pán Peter celý život pracoval, staral sa o rodinu a nikdy nečakal, že zostane sám a bez strechy nad hlavou. V mladosti sa vyučil za sústružníka, oženil sa, postavil dom a stal sa otcom dvoch detí. Po 24 rokoch manželstva však prišiel rozvod. Dom nechal rodine. Pracoval až do sedemdesiatky, no jeho príjem nestačil na nájom, a tak sa ocitol bez domova. Býval v opustenej chatke bez vody, no vždy chodil čisto oblečený, dbal na hygienu, nosil čisté oblečenie. Ak by ste ho stretli, povedali by ste si, že je to elegantný starší pán. Svojím zovňajškom a vystupovaním nepôsobil ako človek bez domova.

Čo je podľa vás najväčším mýtom o ľuďoch bez domova?

Tvrdenie, že si ľudia bez domova za svoju situáciu môžu sami a že im život na ulici vyhovuje. Verte, nikto si svoj život takto nepredstavoval. Práve naopak, chceli by byť šťastní, zdraví, cítiť bezpečie, mať miesto, kam sa môžu vrátiť, pocítiť ľudskú dôstojnosť, mať funkčné vzťahy. Hovorím to s istotou na základe nedávneho prieskumu, ktorý sme robili medzi našimi klientmi. Odpovedali v ňom na dve otázky - bez čoho si nevedia predstaviť svoj každodenný život a aké tri želania by si pre seba prišli. Je dôležité si uvedomiť,

Takých je asi viac...

Ľudia bez domova sa denne stretávajú s predsudkami a ponižujúcimi nálepkami, často si o sebe vypočujú, že sú bezďáci, socky, ožrani. Pritom až 80 percent z nich je „neviditeľných“ a na prvý pohľad nezapadajú do stereotypnej predstavy o človeku bez domova. Sú čisto oblečení, chodia do práce. Medzi našimi klientmi sú lekári, inžinieri, učelia, umelci...

A my sa snažíme, aby nemuseli žiť na ulici. Petrovi sme napríklad po páde zo strechy ponúkli miesto v Integrovanom programe bývania - a to bol nový začiatok! Podstúpil potrebnú operáciu, zotavil sa a dnes opäť býva v bezpečí vďaka dostupnému podnájmu. Veľmi rád pečie, chodí na turistiku, doma má vždy ukážkovo upratené. Baví ho život a teší sa z každého dňa. (ak)

Foto: Depaul Slovensko

Zrod života: Priestor pre Ružinovskou poliklinikou zdobí výnimočné umelecké dielo, ktoré roky chátralo

RUŽINOV

Množstvo kvalitných umeleckých diel nie je len v múzeách a galériách, ale aj priamo na uliciach či námestiach. Jedným z nich je plastika Erny Masarovičovej pred poliklinikou v Ružinove, ktorá sa konečne dočkala obnovy.

Socha s názvom Zrod života (niekedy tiež Ochrana života) zobrazuje tému, ktorá sa v tvorbe autorky objavuje opakovane. Pred poliklinikou má podobu kovového objektu (symbolizujúceho dieťa v maternici), ktorý je umiestnený v betónovom prstenci (znázorňujúcom jeho ochranu).

Socha bola pôvodne mobilným dielom, s centrálnym motívom otáčajúcim sa okolo svojej osi. Vznikla v roku 1973, teda v ére, keď bola tvorba diel vo verejnom priestore povinnou súčasťou každej novej výstavby, a tak s ňou architekt polikliniky Albert Ščepán už od začiatku počítal. Kým však zdravotnícke zariadenie postupne upravovali, socha zostávala na okraji záujmu a postupne sa pod ňou podpisovali poveternostné vplyvy. „Do trhlín sa dostávala voda a vzduch, hrdzavelo to, až začala odpadávať betónová hmota,“ vysvetľuje reštaurátor Denis Dvorský, ktorý od konca minulého roka realizoval obnovu Zrodu života. Zničený podstavec bol nanovo odliaty z betónu, kamenný obklad bol odstránený a dielo sa opäť stalo aspoň čiastočne kinetickým vďaka otočnej centrálnej časti. „Museli sme stabilizovať hrdzavenie,

Kovová časť symbolizuje zrod života, betónová zas jeho ochranu.

hlbkovo spevniť betónovú hmotu a zatmeliť chýbajúce časti a praskliny,“ dodáva Dvorský, ktorý práce konzultoval aj s Katarínou Kissoczy, dcérou autorky. „Po päťdesiatich rokoch bez

údržby sa stav sochy zhoršoval, nevydržala by viac než rok alebo dva. Bola na pokraji skazy a som rada, že je taká pekná ako pred polstoročím,“ povedala Kissoczy s nádejou, že sa podarí obnoviť aj ďalšie diela jej matky. (ak)

Foto: Magistrát / Marek Veľček

BODYMAGIC
KEEP IT SIMPLE & SHORT
predstavuje 2. štúdio v Petržalke

Výhodné uvádzacie balíky:

4x cvičenie s EMS pomocou elektro svalovej stimulácie - 69 €

4x cocoon - privátna infrasauna s kolagénom, himalájskou soľou a masážou - 69 €

4x kyslíková terapia IHHT (obnova mitochondrií) - 99 €

4x re-boots - kompresno-masážne nohavice na odstránenie celulitídy - 39 €

5x maderoterapia - anticelulitídna masáž 45 min. - 119 €

5x masáž klasická - relaxačná / športová 60 min - 159 €

5x vstup na skupinové cvičenia (tabata, kruhový tréning, zdravý chrbát) - 29 €

Možnosť zakúpiť do konca júla 2025

0905 715 258
studio@bodymagic.sk
www.bodymagic.sk

Mánosovo námestie 7, Bratislava-Petržalka
Pažitková 1, Bratislava-Ružinov

Alžbetka je na predaj

STARÉ MESTO

Nielen Funus, ale aj Alžbetka sa objavila v ponuke realitnej kancelárie. Tá uvádza, že rokoková budova bola postavená v druhej polovici 18. storočia ako šľachtické sídlo, no už v minulosti v nej sídlila reštaurácia a kaviareň.

V súčasnosti na prízemí funguje Mestský pivovar Alžbetka, na prvom poschodí sú kancelárie a na druhom tri byty a ateliér s galériou. Cenu nehnuteľnosti predávajúci nezverejnil. (ak)

Skatepark na Kuchajde

NOVÉ MESTO

Pri jazere Kuchajda na strane pri Železničnej stanici Bratislava - Nové Mesto pribudol nový skatepark. Prvou jazdou ho pokrstil Richard Tury, ktorý skončil piaty na olympijských hrách v Paríži.

Moderný betónový areál dopĺňajú oceľové prekážky, bezpečnostné zábradlie a zelený živý plot, ktorý priestor opticky oddeľuje od pešej zóny. (ak)

Foto: banm

Nová štvrť

RUSOVCE

Bratislava sa opäť rozrastie, v novej obytnej štvrti Rusovce Sever má pribudnúť 47 rodinných domov a stavebné pozemky pre ďalších desiat.

Súčasťou projektu má byť aj 10 polyfunkčných objektov, infraštruktúra a detské ihrisko. S výstavbou chce investor začať už v tomto roku a má trvať dva roky. (ak)

Budeme hostiť MS v hokeji

BRATISLAVA

Ten najlepší hokej sa k nám vráti! Kongres Medzinárodnej hokejovej federácie rozhodol, že v roku 2029 sa majstrovstvá sveta budú opäť konať v Bratislave a Košiciach.

V samostatnej ére to bude už tretí hokejový šampionát u nás (po rokoch 2011 a 2019), v rámci Československa hostila Bratislava (spoločne s Prahou) aj zápasy v rokoch 1959 a 1992. (ak)

Nielen žiaci si zašportujú

DEVÍNSKÁ NOVÁ VES

V areáli Základnej školy Ivana Bukovčana má vyrásť nová telocvičňa. Výzvu na predkladanie ponúk zverejnila mestská časť Devínska Nová Ves vo vestníku Úradu pre verejné obstarávanie.

Nový dvojpodlažný objekt v hodnote 4 miliónov eur má podľa súťažných podkladov poskytnúť žiakom i verejnosti multifunkčnú športovú halu, doplnenú o tribúnu, menšiu telocvičňu a potrebné zázemie. (TASR, ak)

Už o pár dní nás čaká obrovský futbalový sviatok

BRATISLAVA

Futbaloví fanúšikovia sa môžu tešiť na historickú udalosť – od 11. do 28. júna 2025 sa na Slovensku uskutočnia Majstrovstvá Európy vo futbale do 21 rokov. Zápasy sa budú konať v ôsmich

Slovensko sa ako hosťiteľ prvýkrát ujíma úlohy jediného organizátora turnaja so všetkými 16 tímami.

mestách vrátane Bratislavy.

Centrom turnaja bude Národný futbalový štadión na Tehelnom poli, ktorý spĺňa najvyššie štandardy UEFA

a s kapacitou 22 500 miest je najväčším futbalovým stánkom na Slovensku. Odohrajú sa tu dva z troch zápasov slovenskej reprezentácie v skupine A, ako aj jedno zo semi-

finálových stretnutí a veľké finále. Naši sa predstavia 11. júna v zápase so Španielmi a 14. júna si zahrajú proti Rumunom. UEFA nastavila cenovú politiku turnaja tak, aby boli zápasy dostupné čo najširšiemu spektru fanúšikov. K dispozícii sú vstupenky v dvoch kategóriách, špeciálne zľavy aj balíčky. V skupinovej fáze zaplatíte za vstup 12, resp. 15 eur, na finále 28. júna stoja lístky 20, resp. 25 eur. Deti do 15 rokov majú nárok na polovičnú zľavu. Na fanúšikov čakajú aj sprievodné akcie, napríklad autogramiáda našich reprezentantov v nákupnom centre Nivy či fanzóna, ktorá by mala vyrásť pri Tehelnom poli. (bn) Foto: Národný futbalový štadión

Nový Propeller ponúkne aj bratislavské rožky

STARÉ MESTO

Mestská časť Staré Mesto vyhodnotila súťaž o prenájom Propellera a s víťazom už podpísala zmluvu. Do ikonickej stavby na nábreží sa konečne znova vráti kaviareň.

Budova, postavená podľa návrhu architekta Emila Beluša, mala už viacero účelov. Po svojom otvorení v roku

1930 slúžila ako propellerové nástupište, čakáreň a predajňa lístkov, no neskôr do objektu vložili aj reštauráciu. Istý čas priestory Propellera využívala nezisková organizácia Dobrý dom, potom tam mestská časť prevádzkovala kaviareň a počas prvej vlny pandémie sa budova pri Štúrovom námestí zmenila na „vývarovňu“ cenovo výhodných obedov pre seniorov. V roku 2022 sa funkcionalistické priestory stali sídlom predajne suvenírov z dielne slovenských umelcov a dizajnérov. Jej prevádzkovatelia ponúkali aj kávu a organizovali rôzne podujatia vrátane výstav, verejných čítaní, diskusií či tvorivých dielní. Keď však začiatkom minulého roka Staré Mesto vyhlásilo novú súťaž na prenajímateľa, vyhrala vďaka najvyššej ponúkanej cene sieť malých potravín a kaviarní. To sa stretlo s nevôľou verejnosti, a tak je už vyše roka budova prázdna. V decembri vyhlásila mestská časť novú verejnú obchodnú súťaž na prenájom priestorov Propellera na Rázusovom nábreží a tentokrát

zmenila hodnotiace kritériá. Ponúknutá cena tak tvorila len 20 percent hodnotenia a pri výbere víťazného projektu zavážila aj originalita a kvalita ponúkaného sortimentu (20 percent), referencie a história súťažiacoho (30 percent), koncept a vizuál prevádzky (25 percent) a environmentálne aspekty (5 percent). Komisia hodnotila tiež navrhované pomenovanie a plánovanú úpravu budovy. Účel bol stanovený na poskytovanie gastroslužieb s kvalitnou ponukou, príjemným posedením a vizuálnou komunikáciou rešpektujúcou povahu objektu. K prevádzkovaní kaviarne mohol súťažiaci navrhnúť doplnkovú činnosť, nie však piváreň, nočný klub, diskotéku, erotický salón, striptíz, masáže, herňu, záložňu, predaj suvenírov, požičovňu dopravných prostriedkov, predaj lístkov na dopravné prostriedky a predaj liehovín, destilátov a tabakových výrobkov. Do súťaže sa zapojilo 23 záujemcov, siedmi však boli z dôvodu chýbajúcich podkladov vylúčení. Víťazom

stal koncept Propellerka, ktorý spája tradičnú kaviareň s remeselnou pekárňou tradičných bratislavských bajglov. „Ich príprava bude prebiehať priamo pred očami návštevníkov - vďaka presklenej fasáde budú mať okoloidúci možnosť sledovať celý proces pečenia, čím sa pekáreň stane súčasťou vizuálneho zážitku z nábrežia,“ uvádza víťazný projekt. Okrem rožkov bude Propellerka ponúkať aj bratislavské bajgle a štangle, mramorové a gaštanové bábovky, šišky, perníky, oškvarkové pagáče, ovocné koláče či praclíky. Samozrejmosťou sú aj chladené nealko nápoje, čaje a káva pripravená na rôzne spôsoby. Základné espresso si dáte už za euro, 100-gramový bajgel s makom, orechmi alebo mandľami má stát 3,50 eura. Za prémiový pagáč zaplatíte necelé tri eurá. Pri nápoji či tradičnom bratislavskom pečive si môžete samozrejme aj posediť, zaujímavou novinkou však bude výdajňa okienko. Nový nájomca plánuje otvorenie stihnúť ešte počas letnej sezóny. (ak)

ŠTUDUJÚCI SENIORI Nie sme babky, ktoré holdujú len telenovelám

Seniori z Univerzity tretieho veku na Gotickkej ceste

Starší ľudia sa rozhodne nemusia oddávať už iba spomienkam, môžu sa vybrať za zážitkami, ktoré vedia spestriť každodennú rutinu, mnohým dokonca vrátiť chuť do života. O jednej takejto ceste nám napísala novinárka, publicistka a scenáristka HILDA GÁBRIŠOVÁ, známa najmä ako autorka piatkových príbehov vo Večerníku, kedysi najobľúbenejších novín Bratislavčanov.

Obohatené seniorské hlavy

Bolo to taktó! V Poprade presadla z rýchlika životaschopná, poznania chytivá a dobre naladená skupina študentských seniorov z Bratislavy (v drvinej väčšine senioriek) do autobusu a exkurzia Gotická cesta sa mohla začať.

Výpravu tvoria seniori, ktorí sa rozhodli nemrať časom iba spomienkami a vysedávaním pri televízii, ale stali sa študentami Univerzity tretieho veku. Taktó trávený čas im okrem nových poznatkov prináša i nové priateľstvá, neopakovateľné, veselé zážitky a pocit zmysluplného nakladania s vlastným životom. Čudujeme sa, že sú obľúbené exkurzie?

Dušu exkurzie je docentka Hana Hložková, ktorá sa tento rok dožíva 70-ky. Po skončení štúdia pôsobila na Národopisnom ústave SAV, na Filozofickej fakulte UK na katedre etnológie a muzeoló-

gie, má za sebou bohatú vedeckú a publikačnú činnosť, kolegyňa ju nazvala dobrou vílou slovenskej etnológie. A už desať rokov vedie kurzy etnológie na Univerzite tretieho veku a každoročne pre svojich študentov-seniorov organizuje mimoriadne populárne exkurzie po Slovensku. Za poznaním, za zážitkami. Na tú tohtoročnú prizvali v spolupráci s docentom Ľubošom Kačírkom, kvalifikovaným odborníkom, ktorý pôsobí na fakulte v danom odbore, aj študentov z kurzu archeológie a kultúrnej antropológie. Trojdňová Gotická cesta pre 50-ku účastníkov sa môže začať.

Program je nabitý. V Podtatranskom múzeu v Poprade sa v stálej expozícii Knieža z Popradu a jeho hrobka zoznamujeme s unikátnym archeologickým nálezom európskeho významu a jedinečným príbehom mladého muža, ktorý je ukrytý v drevenej stavbe objavenej len v roku 2005. Otázky študentov nemajú konca. Milá oddychovka so systami na Muránskej planine, hneď Revúca a prehliadka múzea a I. slovenského gymnázia a potom ešte gotického kostola v starej banickej obci Kocel'ovce. Žiadne kavičkovaníe, čas letí, nebude kedy na plávanie pred večerou v hoteli v Ochtinej. Čo máme zajtra?

Bohatý program aj v ďalší deň. Raňajky v hoteli a hneď Ochtinská aragónitová jaskyňa. Dost' zima v nej, ale zážitok. Zopár študentiek si netrúfalo vojsť, darmo, seniorský vek pri-náša aj obmedzujúce diagnózy, s tým nič nenarobí ani milá duša výpravy pani Hana Hložková. Veľa oddychu náročný program nesľubuje. Kostol v Henckovciach, potom ďalší gotický kostol v Štítniku. Štítnické fresky, nádherný interiér, áno, človeku sa až dych zatuje, ale ideme ďalej - ro-tunda v Šiveticiach, hrobka Andrassyovcov v Krásnohorskom Podhradí a potom Rožňava s pekným, ale trochu zaspätým námestím. A bombónik, čarovný kaštieľ Betliar. Patrí medzi pýchy nášho kultúrneho dedičstva aj vďaka jeho ochotným zamestnancom, ktorí sa len toľ nedávno stretli so šikanou vedenia, ale o tom informovali médiá, nie naša skvelá sprievodkyňa. A vďaka kaštieľu, myslíme si, že aj Betliar profituje z cestovné-

ho ruchu, je tu vľúdne prostredie pre turistov. Veru, plánovaný kostol v Ochtinej ani plávanie v hoteli sme nestihli, ak sme chceli stihnúť večeru. A po nej malé družné posedenia, či s džúsom, pohárom piva alebo vína. Neveríte, ale človeka také poznávanie dokáže aj unaviť. Posledný deň Jelšava. Kaštieľ Coburgovcov a jeho história. Chátral ako mnohé iné na Slovensku, lebo fiancie... Až v roku 2015 sa mesto zapojilo do programu obnovy s pomocou dlhodo-bo nezamestnaných, a najmä miestnych Rómov. Cieľ? Otvoriť kaštieľ ľuďom aby v ňom mohli byť podujatia. Vymyslel sa koncept zážitkového ubytovania, Bunky Jelšava, kde sa možno ubytovať aj vďaka jeho ochotným zamestnancom, ktorí sa len toľ nedávno stretli so šikanou vedenia, ale o tom informovali médiá, nie naša skvelá sprievodkyňa. A vďaka kaštieľu, myslíme si, že aj Betliar profituje z cestovné-

si naša sprievodkyňa netrúfa odhadnúť, všetko závisí od financií. Sympatická vsuvka v programe, Muráň a nákup vychýrených muránskych buchiet s rôznymi plnkami, zastavíme sa ešte v Telgárte, obzrieme si Telgártsku slučku a nádherný Chmarošský viadukt a jednu partiu ešte čaká Spišský Štvrtok, kostol a kaplnka Zápoľských. V rýchliku do Bratislavy hodnotíme. Úžasná a milá Hana Hložková, príjemný Ľuboš Kačírek, ktorí organizáciou a fundovanými výkladmi obohatili naše hlavy. Pravda, bolo nás priveľa a aj program nahustený, že staršie hlavy to akosi nestihali všetko vstrebať. Ale mnohé ostalo. Nielen tie skvelé muránske buchty nesieme ako suveníry najmä našim vnúčatám, ale tiež zážitky, ktoré im pretlmočíme, nech si nemyslia, že sme babky, ktoré holdujú len telenovelám. Takéto aktivity svedčia mestským dôchodcom!

Hilda Gábrisová

Foto: Archív Ľ. Kačírka

Potrebujete pomôcť so starostlivosťou o svojich blízkych?

Zariadenie opatrovateľskej služby v Krajnom ponúka voľné miesta novým klientom.

- ubytovanie v jednolôžkových a dvojlôžkových izbách,
- 24 hodinová opatrovateľská starostlivosť,
- zdravotnícky personál,
- spolupráca s odbornými lekármi,
- fyzioterapeut,
- vlastná kuchyňa,
- voľnočasové aktivity.

Cena: od 800 Eur/mesiac

Blížšie informácie Vám poskytneme na tel. č. 0948/031 276 alebo mailly socialnyusek1@zoskrajne.sk

ZOS KRAJNÉ
Zariadenie opatrovateľskej služby

www.KAMENARSTVO-ANDRASSY.sk
0905 320 476, ZNÍŽENIE CIEN AŽ O 30%

od 1 750 € od 2 150 €

ZADARMO: 30 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km

AKCIA: zľava 15%, pre dôchodcov 20%

KONTAKT: Šancová 112 (budova tržnice), Bratislava 0918 504 385

Svetové hviezdy
STARÉ MESTO

Polovica júna prinesie do Bratislavy koncerty dvoch speváčok, ktoré sa preslávili po celom svete. Každá z nich má na svojom konte vyše 25 miliónov predaných albumov. 14. júna vystúpi v klube MMC americká speváčka Macy Gray, autorka hitu I try, a už o deň neskôr sa v TIPOS Aréne predstaví Lara Fabian. (ak)

Panna z mora

PETRŽALKA
Minulý mesiac mala v divadle Aréna premiéru inscenácia pre celú rodinu s názvom Panna z Černého mora. Ako prvá je uvádzaná v exteriéri areálu, kde si ju môžete aj pozrieť 15. a 16. júna. Veľkolepé predstavenie plné lásky, humoru, napätia aj osudových rozhodnutí približuje príbeh o čiernej morskej panne, ktorej krásny, ale nebezpečný spev vyvolá v Prešporku poriadny rozruch. (ak)

Až pod gilotínu

STARÉ MESTO
Až do konca februára 2026 hostí Bratislavský hrad unikátnu výstavu MARIE ANTOINETTE z Viedne do Versailles až pod gilotínu o zrejme najznámejšej francúzskej kráľovnej. Máriu Antoinettu približujú kostýmy, parochne, obrazy či nábytok, ale aj ukážky z filmov o jej živote. (ak)

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083

www.horinka.sk

JÚN
V MESTE

Vyberte si zážitok na víkend aj všedný deň

BRATISLAVA

Pozrite si tipy na zaujímavé podujatia v našom meste, ktoré vám i vašim deťom spestrí jún príjemným zážitkom. O ďalších priebež-

ne informujeme na našom webe www.banoviny.sk. Program sa môže v priebehu mesiaca zmeniť, pred návštevou si ho preverte na webovej stránke organizátorov. (bn)

Foto: archív

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá sprevádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Behať na streche? U nás povolené s Bratislava RUNNERS club!

cez pracovné dni

Príďte si zabehať zadarmo s trénermi každý pondelok a stredu o 7. h a utorok a štvrtok o 18. h na zelenú strechu Nivy centra. Doprajte si výnimočný bežecký zážitok s výhľadmi na centrum mesta. V zlom počasi nezháľame, ale trénujeme na krytom parkovisku. Kapacita na jeden tréning je 20 osôb, registrovať sa môžete v aplikácii Ahoj Nivy!

Bratislavský dobový piknik

28. júna

Na lúkach Sadu Janka Kráľa si opäť rozložia svoje farebné deky a piknikové košíky milovníci histórie a štýlových odevov. Do prvej polovice 20. storočia vás preniesie hudba od C. a k. orchestra, Traditional & Revival Bandu či Fats Jazz Bandu a chýbať nebudú ani ukážky remesielní, prvorepubliková módna prehliadka, tanečný workshop či herňa pre deti. Viac na visitbratislava.com

Festival na hrade

14. júna

Múzeum mesta Bratislavy prináša 14. júna na hrad Devín nový letný multižánrový festival Sútok, ktorý prepojí histórie s udržateľnosťou, aktuálnymi témami a súčasnou hudbou. Okrem vystúpení headlinerov FVLCRVM a BERLIN MANSON sú pripravené komentované prehliadky, prednášky, besedy, herná zóna aj program pre deti. Viac na www.festivalsutok.sk

INTERAKTÍVNA VÝSTAVA V BORY MALL

do 29. júna

Príďte počas celého júna do nákupného centra Bory Mall, kde vás v centrálnej zóne v pasáži čaká interaktívna výstava. Deti sa zahrajú na detektívov a pomocou indícií budú hľadať páchatel'a. Čaká ich niekoľko stanovišť, na ktorých pomocou odtlačkov prsta či topánok odhalia skrytý zločin. Bude to zábavné, ale aj poriadne napínavé. Spoznajte spolu s deťmi náročnú prácu vyšetrovateľov. Viac na www.borymall.sk

Dni Petržalky

19. - 22. júna

Až štyri dni zábavy prinesú tohtoročné Dni Petržalky, ktoré sa budú konať v areáli Ekonomickej univerzity. Podujatie otvoria folklórne súbory, na piatok je pripravené vystúpenie Sokolov, Kandráčovcov a Mariána Čekovského. Ďalší headliner budú odhalení postupne, už teraz je však istá aj zábavná zóna s atrakciami pre deti aj dospelých, gastro zóna či kolotoče. Viac na festival.petrzalka.sk

Ranná JOGA na Nivách!

17. júna a končíme 28. augusta. Príďte vítať letné slnko na Nivy.

Oblíbená ranná joga na Nivách pokračuje aj toto leto. Každý utorok a štvrtok o 7. h v átriu Nivy centra na 2. poschodí vás čaká 45-minútová lekcia jogy zadarmo so skúsenými inštruktormi Hot Yoga Centra. Začínáme

Letné osvieženie pre celú rodinu:
Prečo je Demänová Rezort zážitkom,
na ktorý nezapadnete?

Slnečné leto, špliechajúca voda a detský smiech. V Demänová Rezort sa prázdniny menia na nezabudnuteľný zážitok. Zabudnite na preplnené aquaparky a nekonečné cestovanie – tu máte všetko, čo potrebujete na ideálnu rodinnú dovolenku, priamo pod Tatrami.

Bazénová zóna Aqua FUN je skutočným rajom pre malých aj veľkých. Nájdete tu priestraný 20-metrový bazén s nafukovacou prekážkovou dráhou, kde sa rodinné pretekárenia menia na smiechom nabitú dobrodružnosť. Pre najmenších je pripravený aj bezpečný detský bazénik. A ak túžite po niečom originálnom, určite si vyskúšajte aquazorbing – chôdza po vode v obrovskej nafukovacej guli. Čo robí toto leto v rezorte takým výnimočným? V prvom rade fakt, že ak ste ubytovaní v rezorte, máte k atrakciám neobmedzený prístup zdarma

počas celého pobytu. Žiadne lístky, žiadne obmedzenia – len voda, slnko a kopec zážitkov. Aj mimo bazénov to ale stále žije. V areáli sa nachádza FUN centrum s trojposchodovým bludiskom, trampolínami, zipline aj kolotočmi, kde sa deti zabavia na celé hodiny. A pokiaľ si potrebujú oddýchnuť od zábavných či vodných hier, môžu zísť do minizoo pozdraviť zvieratká alebo aj roztomilé alpaky. Letná atmosféra je podporená bohatým animačným TURBO programom. Deti sa môžu zapojiť do rôznych zá-

bavných súťaží, zatiaľ čo rodičia si užijú aqua aerobic alebo si vychutnávajú slnko na pohodlných ležadlách. Okolie bazénov je navrhnuté tak, aby ste mali vždy výhľad na svoje ratolesti, no zároveň si mohli dopriať odдых s drinkom v ruke. A čo je najlepšie? Všetko máte doslova na pár krokov od apartmánu. Stačí si obliecť plavky a ste pripravení na vodné dobrodružstvo. Bez nutnosti niekam jazdiť, bez stresu, s maximálnym komfortom. Nechýba ani výborné jedlo, či už v domácej reštaurácii

alebo v exkluzívnej indickej kuchyni priamo v rezorte. Demänová Rezort nie je len o atrakciách a pohodlnom ubytovaní – je to miesto, kde sa rodinné chvíle premieňajú na skutočné zážitky. V spojení s výhľadom na nádherné lipovské hory a atmosférou bez starostí tu vzniká priestor, kam sa hostia radi vracajú každý rok. Ak ešte nemáte plán na letnú dovolenku, možno ste ho práve našli – rezervujte si pobyt pre celú rodinu. ■ Viac na www.demanovarezort.sk.

Zoo je opäť otvorená

KARLOVA VES

ZOO Bratislava bola od 21. marca zatvorená pre šírenie nákazy slintačky a krívačky. Po dvoch mesiacoch však opäť otvorila svoje brány a dnes už funguje naplno.

Návštevníci však musia v záujme ochrany zdravia zvierat dodržiavať počas návštevy zoologickej záhrady niekoľko hygienických opatrení. (ak)

Foto: ms

Príprava trate pokračuje

RUŽINOV

Mesto pokračuje v príprave električkovej trate popred SND cez Pribinovu ulicu. Odovzdalo už správu o hodnotení EIA (posudzovanie vplyvov na životné prostredie) a v rámci procesných lehôt očakáva jej posúdenie na jeseň.

Nová radiála by mohla byť vybudovaná v období rokov 2029 - 2030 a náklady na výstavbu vo výške približne 80 miliónov eur by sa mali financovať z eurofondov. (TASR)

DREVENÉ ROLETY

- výmena popruhu
- náter roliet
- generálne opravy aj tých najstarších roliet
- nové drevené rolety

mobil: 0903 349 274 mail: info@eslinger.sk
www.eslinger.sk

Ako chutí, keď na jedlo dohliada ozajstný Talian

Bedeker gurmána

PETRŽALKA

Pred približne rokom pribudla na začiatku Petržalky reštaurácia s chuťou Stredomoria. V našom meste má viac osvedčených konkurentov, tak sme sa rozhodli vyskúšať, či bude rovnako dobrá. Veľa sľuboval fakt, že všetko má pod palcom šéfkuchár priamo z Talianska.

Reštaurácia, ktorú nájdete v petržalskom centre Relaxx, patrí do siete da Cono Group a láka na autentický zážitok talianskej gastronómie. Výber rôznych špecialít je bohatý, mnohé určite poznáte aj z iných podnikov, ale i tie tradičné predsa len všade chutia tak trochu inak. Napríklad nestarnúcu klasiku, špagety carbonara, vám tu, v Relaxx da Cono, urobia aj so smotanou.

Oceňujeme férové ceny jedál, pozorný personál, tiež štýlový interiér, v ktorom sa cítime príjemne, z pohody nás vyrušili len zdieľané toalety na chodbe mimo podniku. V čase obeda, keď sme sem prišli, mali iba zopár hostí, takže sme boli obslužení raz-dva. Začali sme poctivo hustou,

Interiér u petržalského Cona

Lazane al Forno

Panini a cesnakový dresing

Paradajková polievka

krémovou polievkou *Zuppa di Pomodoro* (4,60 €), ktorá najskôr zaujala pekným, i keď jednoduchým stajlingom. Chutť paradajok bola prekvapujúco bohatá, je zjavné, že na čerstvosti si dali záležať. Štedrá dávka parádneho parmezánu už aj tak skvelú polievku ešte viac vyzdvihla a výhrady sme nemali ani proti smotaně, ktorej nám dali za malú lyžičku, naopak, celkový dojem bol vynikajúci. A porcia výdatná, ak nie ste veľkí jedáci, namiesto druhého chodu vám postačí už len dezert, napríklad typický taliansky koláčik *Tiramisu* (5,20 €) alebo smotanová pochúťka *Panna Cotta* (5 €), nesklame ani jedno.

Ďalšou našou voľbou boli kuracie prsia na grile, v origináli *Petto di Pollo alla Griglia* (11,50 €), ktoré Taliani pripravujú veľmi jednoducho. K plátkom mäsa, jemne okoreným bylinkami, nám naservirovali špenát na cesnaku a mesiačik citróna. Kurča pokvapkané citrónovou šťavou chutilo, ale predsa len bolo málinko suché. Pomohol mu *Cesnakový dressing* (3,30 €), ktorý sme si doobjednali spolu s miskou *Panini* (3,90 €), kombinácia

Špagety Carbonara

Kuracie na grile a špenát

rozmanitých chutí napokon dopadla viac ako dobre. Dressing bol vynikajúci, keď sme si doň namočili panini v podobu opečeného minipečiva, bola to pre nás tá najlepšia príloha ku grilovanému kuraciu. Fajn bol aj špenát, i keď nechutil rovnako ako u iného Cona v meste, tentoraz bol menej cesnakový.

Pri tradičných *Spaghetti Carbonara* (9,90 €) sme stáli na verziu so smotanou (mohli byť aj v origináli, teda bez smotany), verili sme, že to nebude zlá voľba. Ani nebola. Špagety jednoznačne domácej výroby sa perfektne zhodli s lahodnou omáčkou, ktorú majster kuchár vyčaroval s pomocou vaječného žltka, cibule, spomínanej smotany a prepečenej slaniny – nezlepili sa v „hniezde“, ako sme ich zažili v inej talianskej reštaurácii. Páčilo sa nám tiež, že opäť nešetrili parmezánom, skvostným syrom, o ktorý sa vraj Taliani starajú ako o vlastné dieťa. Výsledkom bolo výborné cestovino-ové jedlo s plnou chuťou.

Neodolali sme ani tradič-

Foto: bn

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské
Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Vodič kamiónu jazdil po Bajkalskej v protismere

Patrícia: Bol z Anglicka?

Veronika: Chudák ujo. Smutné je, že v 70-ke musí robiť takúto nebezpečnú prácu a nie odychovať po „x“ odrobených rokoch. Veľmi zlú dobu žijeme...

Dušan: Všetci išli v protismere!!!!

Andy: Na vodorovnom značení šetria farbu. Všade nafreckajú ostrovecy a tam, kde je vlastne esíčko, sú na ceste nastriekané pre rovný smer rovné šípky, tak pre cudzinca to môže byť zmaťočné.

Ninka: Tuto už vidíš fakt všetko...

Luborg: Stretol som podobne postihnutého na Dolnozemskej.

Foto: FB Polícia SR - Bratislavský kraj

Legendárny nápis Prior nahradil názov lacného holandského reťazca

Adriana: To už je len zlätanina obchodov, nič pekné ani zvonku, zvnútra už vôbec nie, okolie a vnútorné sedenia patria bezdomovcom.

Ján: Absolútna neúcta k ikone Bratislavy. Keby som to vlastnil ja, úplne to presegmentujem. Do polovice obchodného domu by som dotiahol luxusné značky, do ďalšej kamenné ekvivalenty dostupnejšej výberovej módy. Samozrejme predajne s elektronikou, top hračkárstvo a predajňu videohier. ... Jediné, čo chválím je, že lokalita je oživená pásom štýlových barov, na druhej strane je okupovaná doslova gangom, často alkoholom podgurážených bezdomovcov a mesto s tým nič nerobí.

Miriam: Je to tragédia, ako obchodný dom dopadol, a aj celé námestie...

Alena: V prvom rade mali odstrániť tú bandu ožranov, čo tam spia po lavičkách, nadávajú a hulákajú na celé námestie a robia hanbu pred turistami.

Vladimír: Inak to rozkúskovanie veľmi ťažko škodilo tomu obchodu. Viem, nebol tam výnimočný tovar, ale malo to logiku, ten celý presklený priestor, na prizemí drogéria a iné malé obchodíky...

Foto: Matúš Husár

1. 4. Ut: 19:00
SOBAŠNÝ LIST
Martin Mňahončák
Sofia Morisová
David Hartl
Dominika Žiaranová

27. 5. Ut: 19:00
LORDI
Atelier Mária Kramárová / Oscar Wilde a Robbie Ross
Marcel Ochranek - Peter Šimák - Jozef Vajda

23. 6. Po: 19:00
PENZIÓN PONORKA
Učinkujú: Lukáš Vencelík, Jan Reval, Roman Šolipa, Andrej Traganov, Lenka Lavčiková, Jana Galinová, Hana Sečlová, Lukáš Mešar, Petr Erto, Jan Bouda, Petr Kocsa, Martin Pavlovský

27. 4. Ne: 19:00
FRIDA
Katarína Ivanová
Tomáš Palander
Marcel Ochranek
Miroslav Partová

16. 6. Po: 19:00
POZVÁNKA
Blatinská komédia v trojke
Zuzana Tuliaková, Miroslav Partová, Marcel Ochranek

24. 6. Ut: 19:00
SOBAŠNÝ LIST
Martin Mňahončák
Sofia Morisová
David Hartl
Dominika Žiaranová

28. 4. Po: 19:00
Slnečné požiarničky
V alternatívnych účinkujúc: M. Ochranek, V. Ošarov, D. Žiaranová, D. Šašo, M. Majesky, P. Boublik, J. Velocká, L. Vrabčicová, J. Hečka, E. Petovský

17. 6. Ut: 19:00
Milenec
Učinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlová, D. Žiaranová, M. Mňahončák, Reza, Sofia Ferencová

Teatro Bratislava s.r.o.
DK Ružinov,
Ružinovská 28
820 09 Bratislava
teatroba@teatroba.sk
www.teatroba.sk
+421 905 668 070
Predpredaj vstupeniek
Ticketportal
Hráme pre Vás
v DK Ružinov!
2025

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každý mesiac z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Pište, pýtajte sa, komentujte na mail redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Petržalská megamal'ba

V novembri 2023 začali zatepľovať posledný dom na terase na Topoľčianskej ulici v Petržalke. Na bočnej stene paneláka otočenej k budove Technopolu je krásna mal'ba. Prírodným motívom a farebnosťou ladí s okolím. Je aj orientačným bodom v spleti petržalských ulíc. Pod strechou je zďaleka viditeľný čitateľný názov ulice (aj zastávky MHD) „Topoľčianska“. Týmto ďakujem všetkým, ktorí s myšlienkou vytvoriť monumentálnu mal'bu prišli a úspešne ju realizovali. Myslím, že to nebolo ľahké, že sa našli aj odporcovia diela. Všetky petržalské monumentálne mal'by na stenách panelákov zmizli pod zateplením. Od vzniku po smutný koniec ma napríklad na zastávke MHD Romanova tešila desaťročia na ceste do práce kytička „Slnečnice“. Teraz sa znovu pri cestovaní (už na dôchodku) môžem tešiť z iného pekného obrazu - na Topoľčianskej. Lahodí oku, upokojuje myseľ, poteší dušičku, vyvolá radosť, úsmev na tvári.

čitateľ J. Á.

Sochy bez autorov

V májovom vydaní vašich novín je uverejnený článok „Bratislavu zdobia sochy od známych umelcov, mnohé mená sú však zamlčané“. Takýto problém je aj v centre mesta neďaleko magistrátu na nádvorí, ktoré tiež nie je pomenované, rovnako ako aj sochy a ich autori. Mnohí cudzinci, ktorí tadiaľ prechádzajú, si ich fotia, hoci nevedia, čo znázorňujú.

čitateľka Alžbeta

Konskú železnicu chcú obnoviť

NOVÉ MESTO
Mestská časť Nové Mesto plánuje zrekonštruovať budovu bývalej konskej železnice na križovatke ulíc Križna a Karadžičova. V súčasnosti ráta s nákladmi okolo 350-tisíc eur. Do historickej budovy z rokov 1836 až 1840 by sa mal následne presťahovať miestny stavebný úrad. Práce by chcela mestská časť realizovať v priebehu tohto roka. (TASR, ak)

Pribudol park

DÚBRAVKA
Na Beňovského ulici v Dúbravke pribudol nový mestský park Lidl Čistinka, ktorý ponúka miesto na aktívny oddych aj pokojné chvíle pre všetky vekové skupiny. Súčasťou parku je multifunkčné športovisko, detská zóna s hojdačkami a šmykľavkou, workoutové ihrisko aj oddychová zóna s miestom na grilovanie či stolný futbal. (ak)
Foto: FB Dúbravka - mestská časť Bratislavy

Zmizne už Hirošima?

RUŽINOV
Stavebný úrad v Ružinove vydal územné rozhodnutie pre projekt Nové centrum Ružinova, ktorý má nahradiť dlhoročný skelet obchodného domu, nazývaný Hirošima. Rozhodnutie zatiaľ nie je právoplatné, právoplatnosť by malo podľa starostu Martina Chrena nadobudnúť koncom júna. Následne sa môže začať stavebné a búracie konanie. (TASR)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

PREMENY BRATISLAVY Vyrábali tu víno aj kefy

1955: Radlinského ulica, pohľad na areál niekdajšej Grünbergovej továrne na kefy

STARÉ MESTO
Spoznávate Radlinského ulicu na našej dobovej fotografii pred 70 rokmi? Kedysi tu bola svetoznáma výrobnia šampanského či, presnejšie, šumivého vína, ale tiež továreň na kefy.

Táto pomerne rušná ulica v Starom Meste, ktorá v stredoveku slúžila ako hlavná výpadovka z Prešporka smerom na Trnavu a Nitru, teda do „uhorskej krajiny“, je pomenovaná po jazykovedcovi a pedagógovi Andrejovi Ludovítovi Radlinskom (1817 - 1879). Bol to národný buditeľ, spolu s Ľudovítom Štúrom, Jozefom Miloslavom Hurbanom a Michalom Miloslavom Hodžom sa významne pričinil o vytvorenie spoločného jazyka a zjednotenie kultúrneho

i literárneho života u nás. Text k historickej fotografii z marca 1955 konštatuje iba to, že „za 10 rokov slobodného života zmenilo sa mesto pod Slavínom. Dvíha sa do výšky a krásy. Zmizli a ustavične miznú plesnivé kúty. Ruky robotníkov odpratávali ohyzdne pamiatky smutnej minulosti a nahradili ich bieloslúvkami budovami, hlásajúcimi nástup nového sveta slobody a radostného života pracujúceho človeka...“

Zaujímavejšie je, že práve tu vznikla po Francúzsku druhá európska továreň na výrobu šumivého vína tradičnou šampanskou metódou. Na Radlinského ulici (vtedy sa volala Krajinská cesta) ju založili v roku 1825 prešporskí meštáňania Johann Fischer

DNES: Pohľad z Blumentálu dnes. Zachovaná budova továrne je pamätihodnosťou Bratislavy.

a Michael Schönbauer, a to na miestach, kde je dnes Chemicko-technologická fakulta STU. Historická budova už dávno neexistuje, zachovala sa však budova bývalej Grünbergovej továrne na kefy, evidovaná ako pamätihodnosť Bratislavy. Ako informuje Mestský úrad ochrany pamiatok (MÚOP), areál továrne na výrobu kief bratov Grünbergovcov, ktorý sa rozprestieral v priestore vymedzenom ulicami Radlinského, Fazuľová, bývalá Slovanská a Školská, vznikol v roku 1875. „V tej dobe to bol najväčší závod svojho druhu v Uhorsku a na prelome storočí jeden z najväčších priemyselných komplexov v Bratislave. Ešte v 80. ro-

koch 20. storočia sa zachoval celý areál so 17 budovami aj s časťou pôvodného interiéru a slúžil podniku Cosmos na výrobu zubných kefiek,“ uvádza MÚOP na svojom webe. K fabrike na výrobu šampanského ešte doplníme, že jej spolujaziteľom bol Franz Hubert, prvý člen rodiny Hubertovcov, a patrila k najvýznamnejším producentom šumivého vína v Rakúsko-Uhorsku. Významne jej konkurovala firma Jakuba Palugyaya, ktorého vína pravidelne ponúkali i reštaurácie zámorských lodí. Značka Chateau Palugyay sa podávala aj počas tragickej plavby slávneho parníka Titanic. (ac)

Foto: archív TASR, Ľubomír Deák/OZ Bratislava a jej Premeny

Zoologická záhrada otvorila brány pred 65 rokmi

KARLOVA VES
Minulý mesiac uplynulo 65 rokov od prvého otvorenia ZOO Bratislava. Odvtedy záhrada prešla obrovskými zmenami a ročne privíta vyše 260 000 návštevníkov. Prvé úvahy o vybudovaní zoologickej záhrady v Bratislave začali ešte v roku 1948 a hovorili o jej umiestnení v oblasti Železnej studničky, ktorá sa však z viacerých dôvodov ukázala ako nevhodná. Ako novú alternatívu zvolili nedeľákú Mlynskú dolinu, kde

Historická foto areálu zoologickej záhrady. Za 65 rokov sa veľa zmenilo.

sa v roku 1959 začalo s výstavbou. Prvých návštevníkov záhrada privítala 9. mája 1960 a ponúkla im pohľad na mač-

kovité šelmy, opice, poníky, somáre, medvede, jelene, srnky, vodné vtáky, dravce a papagaje. Pôvodný počet 238

Foto: Zoo Bratislava

Správy z podsvetia

V máji došlo na hrádzi v PETRŽALKE k vážnej nehode, keď do korčuliara vo vysokej rýchlosti narazila elektrická kolobežka. Jej vodič utrpel ľahké a spolujazdec dokonca ťažké zranenia, takže musel byť vrtuľníkom prevezený do nemocnice. Polícia opäť pripomína základné pravidlá bezpečnej jazdy na elektrokolobežkách. Patrí medzi ne aj zákaz jazdy vycerých osôb na jednom vozidle či jazda osôb mladších ako 15 rokov. „Elektrokolobežkárske jazdy po pravej strane chodníka, len ak tým neohrozí a neobmedzí chodcov, pričom nesmie prekročiť rýchlosť chôdze,“ zdôrazňuje polícia azda najdôležitejšie pravidlo. (ak)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

► prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami

► zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

► prehratie foto prezentácie zo života zosnulého

► kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

Tajomné gobelíny s príbehom tragickej lásky

Bratislava kedysi

Počas nedávneho festivalu Bratislavské mestské dni sa otvorili aj priestory Primaciálneho paláca. Vošli ste dnu, a pozreli ste si tiež zbierku vzácných gobelínov v tamojšej Galérii? Ich tajomný príbeh zaujal i milovníka histórie Igora Janotu, spomína ho vo svojej knižke Bratislavské rarity. Čo všetko je dodnes záhadou?

Primaciálny palác, ktorý patrí k najkrajším klasicistickým stavbám Bratislavy, dal v roku 1778 postaviť arcibiskup kardinál Jozef Batthyány. Slúžil ako zimné sídlo ostrihómskeho arcibiskupa, po čase však zostal opustený a chátral. Keď neskôr prešporskí radní potrebovali rozšíriť priestory susednej Starej radnice, arcibiskupstvo im ho ponúklo na predaj.

Kúpu uzavreli v roku 1903 a mesto za palác zaplatilo 320-tisíc strieborných uhorských korún, to bola veľká suma. Navyše ho museli od základov zrekonštruovať, čo vyšlo pol milióna. Ukázalo sa však, že kúpa aj obnova sa oplatila. Keď totiž majstri počas rekonštrukcie strhávali v predsieni Zrkadlovej siene tapety, objavili nepoužívaný komín a v ňom starostlivo zrolovaných šesť krásnych tapisérií.

Dnes už poznáme aspoň pôvod nádherných diel. Vyhotovili ich v anglickej tkáčskej dielni v Mortlake podľa návrhov maliara Francisa Cleyna. Zobrazujú starogrécku báju o tajnej láske Afroditej kňažky Héro a gréckeho mládenca Leandra z mesta Abydos na pobreží Hellespontu (dnešné Dardanele). Krásna Héro pod sľubom doživotného

Vzácné gobelíny si pozrel aj nórsky kráľ Harald počas návštevy Bratislavy v roku 2010.

ho panenstva udržiavala večný oheň v chráme mesta Sesta na tráckej strane Hellespontu. Aby sa zaľúbenci mohli stretávať, musel Leandros pod rúškom noci dvakrát prieliv preplávať – večer ta, nadvráť sa späť. Héro zakaždým postavila do okna v chráme veľkú lampu, aby v tme nezablúdil. Počas jednej búrlivej noci však silný vietor lampu sfúkol, Leandros stratil orientáciu a utopil sa v mori. Keď Héro objavila ráno jeho mŕtve telo, v zúfalstve sa vrhla do rozbúrených vln. Tento príbeh zobrazuje päť tapisérií, na šiestej je smútiaci Amor s dolámaným lukom.

Ako sa však tapisérie dostali do Bratislavy a za akých okolností boli ukryté, zostáva záhadou. Maliar Francis Cleyn vytvoril návrhy v službách anglického kráľa Karola I. Tomu sa mimoriadne zapáčili a dal podľa nich vyhotoviť tapisérie, ktorými si potom vyzdobil sídlo. Keď kráľ v roku 1649 popraviť, tapisérie sa dostali do rúk francúzskych starožitníkov Gobelinovcov – preto sa volajú aj gobelíny. Tí ich predali fran-

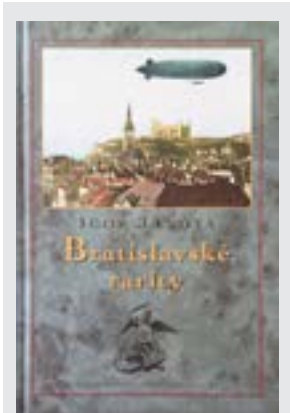
cúzskemu kardinálovi Marzarinovi. Čo sa s nimi dialo potom, nevie nik. Vie sa len, že jedného dňa sa stali majetkom ďalšieho starožitníka menom Jabbach. Pravdepodobne od neho kúpil gobelíny Battyányi a inštaloval ich v Primaciálnom paláci. Avšak kto, kedy a prečo ukryl vzácne diela do komína?

Niektorí historici sa nazdávajú, že správcovia paláca schovali gobelíny v roku 1805 alebo v roku 1809 v obavách pred Napoleonovými vojakmi a pred okupáciou mesta. Iní odborníci sú tej myšlienky, že ich ukryli počas revolúcie v roku 1848, kedy na mesto tiahla armáda generála Heinaua. Nevedno, ktorá verzia je pravdivá. Aj tak ešte zostáva nevyriešená otázka, ako je možné, že správa arcibiskupského paláca na gobelíny zabudla v čase predaja budovy. Treba však povedať, že išlo o druhú, možno už tretiu generáciu úradníkov arcibiskupského sídla – veď od ukrytia gobelínov uplynulo možno sto, najmenej však päťdesiatpäť rokov. A nebol o nich ani písomný záznam.

Nech už to bolo akokoľvek, fakt je, že cena gobelínov vysoko prevyšuje sumu, za ktorú mesto palác kúpilo a rekonštruovalo. To si nakoniec uvedomilo aj ostrihómske arcibiskupstvo a usilovalo sa premiestniť diela do Ostrihomu. Spor sa riešil súdne a Bratislava ho vyhrala. Podľa zmluvy totiž kupovala palác so všetkým, čo sa v ňom nachádzalo. (bn)

Foto: TASR

Viac foto na www.banoviny.sk

Spracované podľa knihy Igora Janotu Bratislavské rarity, Vydavateľstvo PT Marenčin (so súhlasom vydavateľstva)

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
4. júla 2025

Sören Kierkegaard	samec kozy	1. časť tajníčky	umretí, mŕtvi (kníž.)	zacieľme zrak, pozrime (hovor.)	skratka náčelníka štábu	skratka ekvivalentu	vrchné oddelenie jury (geol.)	Autor križovky: Juraj Mitošinka	stíšia	2. časť tajníčky	značka kilometra	zvýšený tón a	ročné obdobie	Pomôcky: styrol, Kačanov, lot, alkín, akja	Valentín (dom.)	3. časť tajníčky	morský hĺbkomer
zacmukám								syčal (expr.)						umelý násyp túlia, privíňajú			
Alma (dom.)								často tlmilo čln na Rýne									
pestovaná záhrada, sad					violo (bás.) stečú (kníž.)						krátka tenká dýka semeno na siatie						
Pomôcky: Nadlak, aak, mambo, stilet	zub (v med.) hrudka zlata					spoločenský tanec priraďovacia spojka						tamten knižka					acetylén (chem.)
Kornélia (dom.)							obchodný stánok syn boha Amora						spojenie štátov mužské meno				
uberala (zastar.)								Adela (dom.) mriežková výšivka						skratka pre telefón preddavok			
značka gadolínia			črevný nálev pivnica, po česky						vitím utvorila 4. časť tajníčky							EČV Pezinka odroda viniča	
zvýšený tón e				úbožiatko (zried.) hľuzy vstavačov						oklebetí po troche jedol (expr.)							
špeciálny obuvnícky klinček					osekajú staroveká obrovská socha						tinktúra na dezinfekciu zužoval						
Pomôcky: Anas, enema, malm, takryl	súprava vagónov názor, mienka					pokrývajú močiarna bylina						zaznieval alumíniové fólie					doni
viazane istým účelom								ježie mláďa narastanie					súvislé poradie očiernil, znevážil				
siplavo hovorila (zried.)							spôsobovalo nudu rýfovalo							Jozef (dom.) pozri, hľa			
vzorec nitrídu uránu			dolámalo sa (expr.) dosiaľ													značka india radca Mohameda	
starý otec, dedo				druh živice mužské meno							štedro vzorec bromidu draselného						
ramenný kľb					mohamedán. boh mačkovitá šelma					obec na Slovensku eskimácke sane							
tajne chystal (expr.)						zoslabli mesto v Rumunsku								približne			
Pomôcky: avans, salep, omos, dens, teks	semeno (bot.) prvok zn. Fe						druh vlákna umelé hnojivo							ako (bás.)			
prevádzal rubopisom zmenku na iného								citoslovce údivu ženské meno									
Emanuel (dom.)					kaďa citoslovce vyjadrujúce radosť												
plazivo sa pohybuje				zladí (zried.) hokejový kotúč						Olympia (dom.)							
skratka editora			vlákno na pradenie Zimná univerziáda														
chvíľu zurkotal																	
opatrne preskúma (hovor.)						Katarína (dom.)											

Poslite do 30.06. 2025 znenie tajníčky z križovky na **sutaz@banoviny.sk** a vyhrajte knihu **Nenechali sa zlomiť**. Soňa Gyarfašová v knihe Nenechali sa zlomiť dokumentuje osudy 21 politických väzňov z 50. rokov 20. storočia a ľudí prenasledovaných komunistickým režimom, ktorí prežili najťažšie obdobie tejto éry – popravy blízkych, dlhoročné väzenie či šikanu. Pretrpeli dlhých štyridsať rokov totality, no nenechali sa zlomiť. Knihu zakúpite na **bux.sk** Štatút súťaže nájdete na **banoviny.sk**.